

ROMANIA ROMANIA ROMANIA

1 LEU-POSTA 25 bani Posta 25 bani Posta

KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. Redaktor responsabil-Felolő szerkesztő: Jámor Ferenc. Adminisztratív delegat si girant responsabil-felolő igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-tulajdonos: Fraternitas S. A. E. de Editura. Registrul publicatunilor periodice No. 43. Dos. 889. 1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Kedd, július 2.
1940-5700. Sivan 26.
XXIII. évfolyam, 146. szám.

Ara 5 lej

Egy hír margójára

Az összes fővárosi lapok azonos cím alatt olasz forrásra való hivatkozással az alábbi jelentést közlik:

„A római rádióállomás jelentette, hogy a szovjetsapatok által Beszarábiában és Észak-Bukovinában elfoglalt területeken több incidens történt.

Csernovicban a zsidóknak egy csoportja kövekkel dobált meg két teherautót, amely katonákat szállított.

A Messagero első oldalán közölt tudósításával írja le a beszarábiai és északbukovinai lakosságának a szovjetsapatok elől való menekülését, majd rámutat a csernovici incidensekre, ahol a zsidók kiálltak az utcára és szabadjára eresztették gyűlöletüket a románokkal szemben és kövekkel megsebetítettek néhány katonát.

A Piccolo azt írja, hogy zsidóknak a szovjetsapatok által elfoglalt városokban tanúsított magatartására való tekintettel, amely a menekültek előadásaiból vált ismeretessé, az egész országban a megvetés légköre uralkodik zsidókkal szemben.

Eddig a tudósítás.

Olyan hihetetlenül hangzik számunkra ez a hír — amelyet minthogy nem ismerjük román forrásból, nem is áll módunkban ellenőrizni —, hogy megafolását kompetenciánkon kívül állónak tartjuk. Ha azonban voltak tüntetések és azokban zsidó elemek is résztvettek, úgy ezt a tényt csak a legnagyobb konsternációval bélyegzhetnénk meg, mert az ilyen magatartás szöges ellentétben áll a zsidóság etikai beállítottságával és gondolatvilágával és összeegyeztethetetlen a kisebbségi lét erkölcsével és parancsaival.

A romániai zsidóság mélyen együtt érez a román néppel a nemzeti dráma nehéz óráiban és az ország zsidó lakosságát külön is sértene egy ilyen dómotalan magatartás, hiszen a visszavonuló román csapatok soraiban ott vannak a romániai zsidóság fiai is, akik többi bajtársaikkal együtt készen állottak arra, hogy teljesítsék a hazavránti legmagasabb kötelességüket.

Aki a romániai zsidó lakosság politikai érzelmeit és az állam iránt való odaadó magatartását ismeri, az érthetően áll e híresztelésekkel szemben és nem eshet abba a hibába, hogy esetleg néhány felelőtlen és megmondótalan ember éltelendő gesztusát a zsidó közösség számlájára írja.

A megpróbáltatás e nehéz óráiban a romániai zsidóság számára is erkölcsi parancs, hogy megőrizze higgadságát, nyugalmát, hitét és szigorú önfegyelemmel teljesítse állampolgári kötelességeit.

Gigurlu volt külügyminiszter továbbra is államminiszter marad

Bucuresti, július 1. A Hivatalos Lap szombati száma közli, hogy abban a királyi törvényrendeletben, mely a kormány újjászervezésére vonatkozott, hiba csuszott be. Ezért ugyanezt a törvényrendeletet újabb közli a hozzáadással, hogy J. Gigurlu volt külügyminiszter továbbra is a kormány tagja marad, államminiszteri minőségben.

Románia külpolitikáját az új európai rend határozza meg

Hivatalos kommuniké a kormány július elsején tartott minisztertanácsáról

BUCURESTI, július 1. (Rador). Ma, 1940. július elsején délután 18 órakor minisztertanács volt Tatarescu miniszterelnök királyi tanácsos elnöke alatt. A minisztertanács a külügyminiszter vázolta az észak bukovinai és beszarábiai kiűrtési műveleteket. Argetoianu külügyminiszter királyi tanácsos beszámolt Románia jelenlegi politikai orientációjáról, amelyet a kialakulóban lévő új európai rend határoz meg. E politika keretében Románia lemond az 1939. április 15-ikén kapott angol-francia garanciákról. A minisztertanács egyhangulag elfogadta az új orientációt. E tanácsulése 19 óra 30 perckor fejeződött be.

„Kilencszáz év óta nem fenyegette az angol szigetországot olyan veszély, mint most”

— mondotta Nikolson angol tájékoztatási államtitkár

Chamberlain: „Meg fogunk védeni minden házat és minden utat”

London, július 1. (Rador). Nikolson, tájékoztatási miniszterium államtitkára, beszédet mondott Srewsburyban. Kilencszáz esztendő óta nem fenyegette Angliát olyan veszély, mint amilyen előtt ma áll — mondotta Nikolson. — Totális ellenállással kell szembeállnunk ezzel a veszéllyel. Multbeli gyengeségeinket aktív megbánással fogjuk kiengesztelni. Hiábaváio lenne a holland, belga, vagy francia hadvezetőségeket bírálgatni, vagy megbélyegezni. Harcolnunk kell Németország és főleg azon propagandája ellen, amely azt állítja, hogy Németország legyőzhetetlen és hogy a középosztálynak nem lesz semmi bántódása egy német győzelem következtében.

London, július 1. (Rador). A Reuter jelenté: Chamberlain tegnap rádióbeszédében kelt ki az ugynevezett béke-kampány ellen. Az angol kormány egységesen fog szembeszállni a német dominációs törekvésekkel. A kormányban tökéletes a megértés és a harmonia. Azok a személyek, akik

arról beszélnek, hogy a kormányban félreértések volnának, a nemzeti szociálisták játékát üzik. Szívesebben válnak tökéletes megsemmisülésünk, mint a nemzeti szocialista uralmat. Határozottak vagyunk és bátran, töretlen harci szellemmel fogunk küzdeni a győzelemért, annak ellenére, hogy egyedül maradtunk. Kemény ellenállást fogunk kifejteni az óriási német hadsereggel szemben. Tengeri flottánk állandóan gyarapodik és előbb ezt a flottát kellene legyőzni, vagy keilene elsüllyeszteni ahhoz, hogy partjainkat meg lehessen rohanni, nem beszélve arról, hogy egy ilyen expedíciót állandóan el kell látni. Bizom az angol hadsereg erkölcsi és anyagi erejében. Meg fogunk védeni minden házat és minden utat. Vagy az egyiknek, vagy a másiknak teljesen el kell pusztulni. Chamberlain beszédét így fejezte be:

— Csak a kishitűek kételkedhetnek győzelmünkben.

Clermont Fernandba költözött a francia kormány

Genf, július 1. (Rador). A német távirati iroda jelenti Bordeauxból, hogy a francia kormány elhagyta a várost. Hosszú gépkocsi menet indult el a Central Fencik irányában. Valószínűnek tartják, hogy két, egymáshoz közel fekvő helysége választanak ki a kormány és a parlament székhelyéül. Egyik közülük Clermont Fernand lesz.

Bern, július 1. (Rador). Bordeauxi je-

lentes szerint Lebrun államelnök és a francia kormány Clermont Ferrandba költözött.

Genf, július 1. (Rador). A Stefani Iroda jelentése szerint Clermont Fernandba előkészületeket tesznek a francia kormány berendezkedésére. Intézkedtek, hogy a város legnagyobb szállodáját készítsék elő több közszolgálat céljaira.

Nagyarányu német és angol légitámadások

London, július 1. (Rador). A légügyi miniszterium jelentése szerint az éjszaka folyamán ellenséges repülőgépeknek sikerült áthatolniok Anglia keleti és déli része felett, bombákat dobtak egy midlandi városra, ahol találat ért egy kórházat és egy népes városnegyedet. Az angol vadászgépek azonnal fejszálltak. Több gyújtó és robbanóbombákat dobtak le egy skóciai városra is. Eddig két halálos áldozatot és nyolc sebesültet jeleztek.

London, július 1. (Rador). A légügyi miniszterium közli, hogy angol légi rajok váratlan támadást intéztek az abbevillei repülőter ellen, ahol több hangárba bom-

bákat dobtak le. Az angol telitalálatok felgyújtottak és megrongáltak négy ellenséges gépet. Az összes angol gépek sértetlenül érkeztek vissza.

Vasárnapra virradó éjszaka repülőgépek folytatták tevékenységüket. Bombázták Hoechstot, a Dortmund csatornát, a Triabe, Soest, Werthan, Worensburg, Baden Köln országutakat, a kelet belgumi Shimay erdőt, a hollandiai Norderhi, Schipol, és a franciaországi Morville repülőtereket. Mindenhol nagy károkat okoztak. Harci repülőgépeink öt ellenséges gépet leterítették. Repülőgépeink sértetlenül érkeztek vissza.

Besarábia és Bukovina zsidósága

Amikor Besarábia 1812-ben a moldovai fejedelemség tulajdonából a cári Oroszország uralma alá került, mindössze ötezer zsidó lakosa volt. Ez a zsidóság aztán több mint egy évszázadon keresztül osztozott a nagy orosz-zsidó tömegtelepüiess sorsában. Az orosz uralom első évtizedeiben rohamosan növekedett a beszarábiai zsidók száma. Az 1897. évi népszámlálás már 228 ezer 523 talált Oroszországnak ebben a kormányzóságában, ami az összlakosság 11.8 százalékát tette ki. A beszarábiai zsidóság az orosz zsidóságnak egyik legszorgalmasabb, legdoigósabb, de legegyszerűbb elemét alkotta. Feltűnően sok volt közöttük az analfabéta. Az 1897-es népszámlálás szerint a férfiaknak 50.4 százaléka, a nőknek pedig 65.7 százaléka egyetlen nyelven sem tudott írni és olvasni. Tehát még jiddisül sem. Azóta természetesen lényeges változásokon ment át e zsidóság kulturális helyzete, különösen a világháborút követő években, amikor is egy jól szervezett héber és jiddis iskolahálózat terjesztette az általános és zsidó kulturát a széles néprétegekben.

Gazdasági rétegződés tekintetében a beszarábiai zsidóság — noha mindig ropant szegény volt — egészségesebb és produktívabb létformát mutatott, mint a többi országrészek zsidósága, ami különösen mostani változás során jelent lényeges előnyt számára. A zsidó lakosság több, mint 30 százaléka foglalkozik iparral, több mint 10 százaléka munkás, napszámos, vagy házicseléd és közel 9 százaléka kisbirtokos, mezőgazda. Ha még hozzávesszük a szellemi munkások, orvosok, mérnökök, tanítók, stb. aránylag nagy részét, úgy megállapíthatjuk, hogy a beszarábiai zsidóság nagy többsége a produktív foglalkozási ágakban helyezkedett el. A legutolsó adatok szerint 4692 zsidó család foglalkozott általános mezőgazdasággal, ezenkívül 622 kertészettel, 989 dohánytermeléssel, 576 szőlőtermeléssel és 364 tejgazdálkodással.

A századelejei oroszországi zsidóellenes mozgalmak Kisenevben érték el kulminációs pontjukat. 1903 április 6-án és 7-én az orosz husvét napjain zajlott le a szomorú emlékeztető kisenevi pogrom, amelynek során 45 zsidó meghalt és többszáz megsebesült. A cári hatóságok irányítása alatt rendezett kétnapos pogrom alkalmával 700 zsidó házat feldúltak és 600 üzletet kifosztottak. Ezen események nyomán nagy kivándorlási mozgalom vette kezdetét, amely rövid megszakításokkal egész mostanig tartott. Az argentinai ICA kolóniák lakosainak jelentős hányadát beszarábiai zsidók alkotják, akik ezekben az években vándoroltak oda ki. Az 1930. évi népszámlálás adatai szerint Besarábia 2.864.000 lelket számláló összlakosságából 206.208 volt a zsidó, vagyis 7.2 százalék. A zsidók közül 99.000 lakott a városokban és 107 ezer a falvakban. Besarábia az egyetlen területe a világnak, ahol több zsidó lakik a falvakban, mint a városokban. Ennek ellenére a 130.000 lakosu Chisineu városnak közel 60.000 zsidó lakosa van.

A beszarábiai zsidó tömegnyomor enyhítése érdekében különösen sokat fáradozott az amerikai Joint Distribution Committee, amely a háború után közel ötven hitelszövetkezetet létesített. Ezek a szövetkezetek látták el a zsidó mezőgazdákat, kisiparosokat és kiskereskedőket olcsó hitelekkel és tették lehetővé számukra egzisztenciájuk felépítését. A beszarábiai zsidó hitel-

szövetkezetek taglétszáma meghaladja a 30 ezret.

Bukovina 1875-ig ugyancsak a török protektorátus alatt álló moldvai fejedelemség részét képezte. Ekkor került osztrák uralom alá. Ebben az időben mindössze 500 zsidó család lakott Bukovinában. Származásra nézve a bukovinai zsidók azonosak a moldvai zsidókkal, akik a történelmi adatok szerint a rendes idősámítás előtti első évszázadban telepedtek le a Fekete tenger partjain és palesztinai eredetűek voltak. A bukovinai zsidók később kazar elemekkel is vegyültek.

A tartomány az osztrák megszállás után először Galiciának egy közigazgatási kerületét alkotta és a zsidók jogi helyzete nem sokban különbözött a többi osztrák tartományok zsidóságának jogi helyzetétől. A 19-ik század közepe óta Bukovina önálló osztrák tartománnyá lépett elő, amelyben a zsidók teljes egyenjogúságnak örvendtek. A németek germanizálási politikájuk eszközeiként használták fel őket. A múlt század vége felé Ausztriában egyre erőteljesebben kifejlődő antiszemita mozgalom mélyreható változásokat idézett elő a bukovinai zsidóság politikai magatartásában és megindította a zsidó nemzeti zsidó nemzeti mozgalomnak. Csernovic városa 1897-ben zsidó nemzeti programmal az osztrák reichstagba küldi Benno Strauchert, ki közel két évtizeden keresztül képviselte ezt a kerületet a bécsi parlamentben és 1907-ben a három galicai zsidó képviselővel együtt megalapítja a zsidó parlamenti klubot. Bukovina ezekben az években a tökéletes nemzeti szabadság hazája volt. A tartományi és helyi testületekben nemzeti kataszter alapján választották a képviselőket. A bukovinai Landtag 63 képviselője közül 10 zsidó-nemzeti volt, míg Csernovic város tanácsának 50 tagja közül 20 volt zsidó-nemzeti. A csernovici nemzeti felváltva töltötték be a polgármesteri tisztséget és e boldog periódusban kétféleképpen került sor zsidó emberre a polgármesteri szék betöltésénél.

A szabadság és joggyerlelőség állapota természetesen kulturális és gazdasági téren is éreztette a hatását. A zsidók virágzó kereskedelmet és ipart fejlesztettek ki Bukovinában és főtenyezői voltak a külső országokkal való áruforgalom lebonyolításának. Bukovina egyes vidékein, főleg a déli megyékben a zsidók igen nagy számban foglalkoztak mezőgazdasággal is. Kulturális téren hosszú ideig ugyancsak az élen haladt Bukovina zsidósága. Erőteljes jiddis kulturmozgalom fejlődött ki és Csernovicban tartották meg az első jiddis nyelv konferenciát Nathan Birnbaum részvételével. Emellett azonban a héber kultúrmozgalom is jelentős arányokban fejlődött ki, amelynek hordozója a Sefa Ivria nevű, dr. Bierer által alapított héber kultúregyesület volt, amely számos héber elemi iskolát és óvodát tartott fenn.

Bukovina zsidó lakosságának száma az utóbbi évtizedek során jelentős mértékben csökkent, részben az elvándorlás részben az alacsony születési arányszám következtében. Kelet-Európában a bukovinai zsidóság mutatta fel az utóbbi évtizedekben a legalacsonyabb szaporodási arányt. Az 1930. évi román népszámlálás adatai szerint Bukovina 854 ezer lelket számlál összes lakosságából 93.086 volt a zsidó, vagyis 10.9 százalék. Ezek közül 60 ezer lakott városokban és 25 ezer falvakban. A most Oroszországhoz csatolt Cernauti és Storojineti megyékben lakik a bukovinai zsidóság túlnyomó többsége. Egyedül Csernovicnak közel 45 ezer zsidó lakosa van, míg a Storojineti megyében levő Viznic városkában hater ezer zsidó lakik. Ilyen formán az Oroszországhoz átszatolt területeken körülbelül 270—280 ezer zsidó lakik, úgy, hogy Romániának ezidő szerint 460—470 ezer zsidó lakosa van, ami az összlakosság 3 százalékának felel meg, a korábbi 4.2 százalékkal szemben.

Parkettezést

a legjutányosabban Lőrinczy és Tsa vállalat
Cluj, Str. Goldis 6. és Str. Iulu Maniu 1.
(Cseke cukrászda).

A nyugodt London nyugtalan élete drótsövények és barrikádok között

Mit mond az angol kispolgár a mai helyzetről

A francia békekötésről érkezett híreket London komor nyugalommal fogadta. Az utcákon nincsenek vitaközö csoportok, a lapok szerkesztőségei előtt nem várakoznak tömegek a hírekre, a parkokban nem folyik sebtében sorozott poigárok kiképzése. Mint a News Chronicle egyik legutóbbi száma megállapítja, a külföldi számára a mai London majdnem letargikusan nyugodt város képét mutatja.

Sok idegen érthetetlenül nyugodtnak, kétségbeesettnek, vagy közömbösnek találja az angol fővárost, de a londoni, különböző jelekből észreveszi, hogy a várost súlyos gondok foglalkoztatják. A londoniak aggodalma első sorban szórakozott-ságukban tünik ki. Egy autobuszkalauz elmondotta, hogy az utóbbi napokban a londoniak szokatlanul feledékenyek.

— Az utasok mindenről megfedekeznek — panaszkodott a kalauz — az autobuszkokban hagyják esernyőiket és gázmaszkjaikat. Elfelejtik, melyik áliomáson kell átszállniok és amikor a jegyet kérem tőlük, önfelédten ezt mondják: „Kérek öt kiló burgonyát.” Látszik rajtuk, hogy az eszük máshol jár...

Az újságíró szerint a kalauz fején találta a szöveget: a feszültségre és izgalomra az angolok első sorban szórakozottsággal reagálnak. Az újságíró végigjárta Londont, hogy a veszedelem óráiban ellesse az ucca hangulatát.

Drótsövény és barrikádok London uccáin

A Trafalgar Square majdnem teljesen néptelen, az emlékmű előtt csak egy öregember etette a galambokat.

A londoniak eddig nem gondoltak arra, hogy világhírűsükben erődítményeket emeljenek. A flandriai visszavonulás óta megszokták ezt a látványt is.

A város fontos pontjain nagy gyorsasággal drótsövényeket húztak, fabarrikádokat építettek, amelyeket homokzsákokkal erősítettek meg.

A londoniak ezeket a nyugtalanító jelenségeket is nyugalommal fogadják, ami meglepő még az utóbbi hónapok sok izgalmas és váratlan eseménye után is.

A londoniak már hozzászoktak ahhoz, hogy fantasztikumok valóra válhatnak és ma már filozófikus nyugalommal fogadják el a háboru megnyilvánulásait.

A Whitehallban és a Mall körül épített erős barrikádokat azért sok londoni megbámulja. Három évvel ezelőtől ugyanezen a helyen a koronázási ünnepély diszleteiben gyönyörködtek. Az idegen esetleg úgy találja, hogy mind a két esetben a londoniak hasonló módon reagáltak a látványosságra. Szeménteien, általános érdeklődéssel szemlélik a barrikádokat...

A West-Enden is kisebb a forgalom. De az egyre komolyabb harctéri hírek ellenére még a flandriai visszavonulás napjaiban is csak kevés ember vitt magával gázmaszkot.

Csak minden hatodik járőkelőnél volt gázmaszk és sokkal több asszony vitte magával a gázálarcot, mint férfi. Az újságíró több járőkelőt megkérdezett, hogy miért nem visznek gázálarcot magukkal, a válasz egyöntetűen így szólt:

— Ha a kormány úgy vélné, hogy valóban komolyan fenforog a gáztámadás veszélye, akkor kötelezővé tenné a gázmaszkok viselését. A kormánynak erre jogot ad az új felhatalmazási törvény. A rendőroket felhatalmazták, hogy megbüntessék vagy hazaküldjék azokat a járőkelőket, akiknél nincs gázálarc. De nyilvánvalóan a kormány sem tartja szükségesnek a gázálarc kötelező viselését.

A munkás és a tisztviselő véleménye

Az újságíró több egyszerű embert meginterjúvált a háború közeli kilátásaira vonatkozólag. Egy autobuszkalauznak az a véleménye, hogy ha a németek el is foglalják a francia tengerparti kikötőket, az angol tengerészet és szárazföldi erő lehetlenné teszi Anglia elfoglalását.

A CLUJI

Telefontársaság

értesíti előfizetőit és a t. közönséget, hogy f. é. július elsejétől az interurbán beszélgetés tarifája megváltozott. — Az új díjakra vonatkozó minden felvilágosítás céljából külön irodát szerveztünk meg, melynek telefonszámai: 2454, 2455, 2456 és 2457. — Ez az új iroda felvilágosítást ad a t. közönségnek az új díjzabásokról és 5 napig fog működni.

Az angolokat vádolja Franciaország katasztrófájáért a Petain-kormány

Hivatalos francia álláspont a fegyverszünetéről

Newyork, július 1. Jean Prouvost francia propagandaügyi főbiztos Bordeauxban nyilatkozott az amerikai sajtó képviselői előtt Franciaország összeomlásának előzményeiről:

Kérjük amerikai barátainkat, hogy megértéssel fogadják borzalmas gyászunkat. Nem akarjuk megítélni vagy elrejtetni azokat a hibákat, amelyeket hazánk elkövetett. A jelenlegi helyzetben minden egyes francia oka a történeteknek. Minden egyes francia azonban meg van győződve arról, hogy munkával és kitartással Franciaország feltámadhat és fel kell támadnia. Minden egyes francia megérti Petain marsall magyarázatait.

Eppen ezért sajnálattal látjuk, hogy az angol kormány nem tett magáévá ugyanolyan megértő és egyetértő magatartást, hanem igazságtalan bírálatot mond fölöttünk. Szükség van arra, hogy történelmi visszaillesztést vessünk az eseményekre.

A háboruba való belépés előtt a londoni parlament jóváhagyta a kötelező katonai szolgálatot. Az ellenségeskedések első hónapjaiban 26 angol hadosztálynak kellett volna Franciaországba érkeznie. A Daladier, majd a Reynaud kormány több ízben közölték az angol kormánnyal azokat a nehézségeket, amelyeket a 48 éves emberek fegyverben tartása jelent ugyanakkor, midőn 28 éves ifjakat még nem mozgósítottak. Az angol kormány lösszer és fegyverhiánnyal mentette ki magát és egyben közölte, hogy egyelőre nem áll módjában kellő módon kiképzett embereket küldeni. A francia sajtó küldöttsége márciusban Angliába utazott, ahol megállapították, hogy az angolok háborus erőfeszítései igen gyenge lábon állanak. Anglia akár csak Pitt idejében, most is hitt a blokárd erejében és az angol hagyományok szellemében irányította az országot.

A belgiumi és franciaországi útközvetek egyes fázisait fölösleges volna vázolnunk.

A június 12-iki drámai minisztertanács

Június 12-én Reynaud bevezette Weygand tábornokot a minisztertanácsba. Ezen a francia történelemben szinte egyedülálló drámai minisztertanácsban Weygand tábornok feltárta a katonai helyzetet. A kormány tagjainak többsége azon a véleményen volt, hogy Franciaország fegyverszünettel vagy anélkül, nem tud megmenekülni a teljes okkupációtól. E szörnyű lehetőségek tudatában a minisztertanács Churchillnek Franciaországba való hívását határozta el, hogy a francia kormány megértesse magát az angol kormánnyal. A rákövetkező napon délután három órára újabb minisztertanácsot hívtak össze. A francia miniszterek két órány keresztül szorongó szívvel várták az angol miniszterelnököt.

Délután 5 órakor Reynaud és Mandel tanácskozássra ültek össze Churchilllel, akinek sietve vissza kellett térnie Angliába. Ezután közölték a francia miniszterekkel Churchill véleményét arra az esetre, ha Franciaországnak le kellene tennie a fegyvert. Reynaud erre a következőket válaszolta:

— eni, mintha szárazföldi határok lennének és az ellenség által megszállt francia kikötővárosokat szüntelenül bombáznai kell.

Egy idősebb tisztviselő szerint minden munkaképes polgárt kényszeríteni kell a védelmi munkálatokban való részvételre és be kell zárni a szórakozóhelyeket. Ezenkívül a rádióknak „ostoba variété program-számok” helyett fel kell világosítani a polgárságot a védekezés módjáról.

Igy látja az átlagos angol polgár a hadviselést — angol szemüvegeken keresztül.

Szurdán dé

Bucuresti, jul 30-án közli a k...
A kiirtési...
a terveknek me...
vonalat követve...
A Siretul Mi...
gasiat—Buciu...
sinau Vest, Bas...
Egyes helyek...
kiirtés menetét...
pataink elébe k...
re adott okot. C...
szavonulást. A...
3-án, szurdán...
nek be.

Bucuresti, jul...
nyszer közölte...
bukovinai kiirt...
megfelelően fo...
nyolovan vonato...
műven folytatód...
A hatóságok fej...
dor, Prut tartom...
pungba érkeze...
intézkedésre Vat...
Cazaclu, Nistru...
tartója Isában v...
Az átmenő m...
olozottságok az...
at állították fel...
A szükséges orv...
rendelkezésre bo...

Dél-Bessarabi...
és uszalyhajók...
önnemű szállító...
tek elszállítás...
R...
mán hatóságok...
hatóságokkal a...
lebonnyolítása...
ket s különböző...
szüntették.

Hazate...
kások

Az ország bel...
biái eredetű zsidó...
nek. 7600 zsidó...
resztül, 2000 Re...
Beszarabiába. A...
hogy mindazok...
kások, akik jele...
részein dolgozn...
Beszarabiába, je...
fekturákon, amel...
a szükséges utaz...
Megállapítható...
van. Az összes...
a kiirtésen. A...
lakosság figyelm...
ország más rész...
álhíreknak.

A belügyminis...
előbbi intézkedé...
Bacău, Buzău, D...
megyek prefektu...
seket. A prefekt...
a segélyezési m...
intézkedést meg...
Az intézkedése...
lösek.

Meg lehet áll...
van a menekülte...
családjaik. 2. Pó...
lehetőségeik, va...
szághban. 3. Telje...
ges intézkedések...
megfelelően tette...

Megke...
teket s

Bucuresti juliu...
nizterium által...
alakult bizottság...
működését a buc...
elszállító osztag...
Alexianu Buceg...
tartója D. Domb...
mestere és E...
vezérfelügyelő...
szétosztó bizotts...
A menekültek...
tériu... által rend...
jegyek alapján...
helytartó szombat

Mely ünnepnapok nem szabad vásárokat tartani. A nemzetgazdasági miniszter rendelkezett arról, hogy a jövő évben a következő ünnepnapokon nem szabad vásárokat tartani: július 20-án, augusztus 6-án, augusztus 15-én, augusztus 29-én, szeptember 8-án, szeptember 14-én, október 14-én, október 26-án, november 8-án, november 21-én, december 6-án és karácsony három napján.

Tervszerűen folyik Beszarábia és Észak-Bukovina kiűritése

Szerdán délben 12 órakor fejeződik be a kiűrités. Számos beszarábiai munkás és zsidó hazatérésre jelentkezett

Bucuresti, július 1. A nagyvezérkar június 30-án közli a következőket:

A kiűritési munkálatok a nap folyamán a terveknek megfelelően az alábbi általános vonalat követve folytatódtak:

A Siretul Mic folyótól északra fekvő magaslát—Bucurul-Mare, Pricopiu Bălți, Chisinau Vest, Basabareasca, Tatarbunar.

Egyes helyeken gyors szovjetosztagok a kiűrités menetét túlhaladva visszavonuló csapataink elébe kerültek, ami helyi incidensekre adott okot. Csapatunk folytatják a visszavonulást. A kiűritési műveletek július 3-án szerdán délben 12 órakor fejeződnek be.

Tervszerűen folyik a kiűrités

Bucuresti, július 1. (Rador). A belügyminiszter közölte, hogy a beszarábiai és észak-bukovinai kiűritési munkálatok a terveknek megfelelően folynak. Vasárnap hajnalról nyolcvan vonaton kívül mindenféle más járműven folytatódott a menekültek szállítása. A hatóságok fejei Moldovában vannak. Flondor, Prut tartomány királyi helytartója Câmpulungba érkezett és közölte, hogy felsőbb intézkedésre Vatra Dorneiba fog letelepedni. Cazacliu, Nistru tartomány volt királyi helytartója lasiban van.

Az átmenő megyékben működő segélyező bizottságok az állomásokon és utakon iródat állították fel a menekültek irányítására. A szükséges orvosszereket a menekültek rendelkezésére bocsátották.

Dél-Bessarabiából vonatokon, gőzöskön és uszályhajókon, Észak-Bessarabiából mindennemű szállítóeszközzel folyik a menekültek elszállítása. Reniben és Ungheiben a román hatóságok érintkezésbe léptek a szovjet hatóságokkal a kiűritési munkálatok simább lebonyolítása érdekében. Bizonyos incidenseket s különböző csoportok szabotázsát megszüntették.

Hazatérhetnek a beszarábiai munkások

Az ország belsejében tartózkodó beszarábiai eredetű zsidók Beszarábia területére lépnek. 7600 zsidó Unghein és Cristestin keresztül, 2000 Renin keresztül tért vissza Beszarábiába. A belügyminiszter intézkedett, hogy mindazok a beszarábiai eredetű munkások, akik jelenleg az ország különböző részein dolgoznak és vissza akarnak térni Beszarábiába, jelentkezzenek a megyei prefekturákon, amely rendelkezésükre bocsátja a szükséges utazási igazolványokat.

Megállapítható, hogy mindenütt teljes rend van. Az összes hatóságok karöltve dolgoznak a kiűritésen. A belügyminiszter felhívja a lakosság figyelmét, hogy ne adjon hitelt az ország más részeinek kiűritésére vonatkozó álhíreknek.

A belügyminiszter közli továbbá, hogy az előbbi intézkedéseknek megfelelően Neamț, Bacău, Buzău, Dâmbovița, Muscel és Arges megyék prefektusai megkezdtek a segélyezőket. A prefektusok teljhatalmúlag vezetik a segélyezési munkát s minden megfelelő intézkedést megtesznek.

Az intézkedések végrehajtásáért ők a felelősek. Meg lehet állapítani, hogy három osztálya van a menekülteknek: 1. Köztisztviselők és családjaik. 2. Polgárok, akiknek megélhetési lehetőségeik, vagy rokonok vannak az országban. 3. Teljesen nincstelenek. A szükséges intézkedéseket ennek az osztályozásnak megfelelően tették meg.

Megkezdte működését menekülteket segélyező bizottság

Bucuresti július 1. (Rador). A belügyminisztérium által a menekültek szétosztására alakult bizottság vasárnap reggel megkezdte működését a bucarestii északi pályaudvaron elszállító osztágot állították fel.

Alexianu Bucugi tartomány királyi helytartója D. Dombrowszki a főváros polgármestere és E. Cristescu belügyminiszteri vezérfelügyelők vasárnap látogatást tettek a szétosztó bizottságnak.

A menekültek elszállítása a belügyminisztérium által rendelkezésre bocsátott szabadjegyek alapján történik. Alexianu királyi helytartó szombaton megvizsgálta az Albest

hid újjáépítési munkálatait. Az országoton hétfőn ismét helyreállt a forgalom.

A nemzeti gárda parancsnokának felhívása

Bucuresti július 1. (Rador). P. Gheorghescu tábornok, a nemzeti gárdák parancsnoka körlevelet intézett az egységekhez.

A kormány minden lehető intézkedést megtett a beszarábiai és északbukovinai menekültek segélyezésére — mondja a körlevél. Igen sok menekülő csak egy öltözet ruhában menekült el. Amíg a szükséges holmikaját a központi munkájával meg tudják szerezni maguknak, azonnali segítségre van szükség. Az egész lakosságnak rájuk kell gondolnia.

A nagyvezérkar új tartalékosok mozgósítását rendelte el

BUCURESTI, július 1. (Rador). A nagyvezérkar június 30-án kiadott 2. számú közleménye szerint a 2135. számú 1940 június 27-én megjelent törvényrendelet alapján mozgósítatnak azok a tisztek, altisztek és közlegények, akiknek sárga és vörös színű behívóparancsuk az alábbi jelek és pecsétek egyikét viseli:

- 2 csillag AR. 2, AT. 2, AU 2 pecsétekkel.
- 3 csillag OL. 1, OL. 2, SM 1, SM 2 pecsétekkel.
- 5 csillag FL. 1R. 2, FB. 3, FM 2, FD 1, FS. 2, FR. 3, FD. 2, FA. 2, FU 2, FS. 3, NT. 1, FB. 2, FA. 3, FU. 3, NT. 2 pecsétekkel.
- 6 csillag SM. 1, LC 1, SM 2, LC. 2, DP. 1, SP. 1, DP. 2, SP. 2 pecsétekkel.

Nem kell jelentkezniök a fentebbi osztályokba tartozók közül azoknak, akik a nagyvezérkar 1. számú közleménye alapján mentesültek a bevonulás alól, valamint akik a katonai hatóságok által engedélyezett orvosi szabadságon vannak.

Az 1. számú közlemény 4-ik pontjának a rekrutálásokra vonatkozó intézkedési tiszteztázására az alábbiakat közöljük:

- a) Katonai hatóságok csupán állatokat, szekereteket, gépjárműveket rekrutálhatnak, a részükre kiadott rendelkezéseknek megfelelően. Hasonlóképpen lövészmozdokat. Konyhafelszerelést kizárólag gyáraktól, raktáraktól és áruházaktól rekrutálhatnak.
- b) Ami a tartalékanyagokat (subsistence) illeti, semmit sem fognak rekrutálni csak fizetség ellenében, a nagyvezérkar által megállapított ársávon.
- c) Más rekrutálások csupán a nagyvezérkar engedélyével hajthatók végre.

Háborus veszteségek statisztikája kélszázötven év óta

Savoyai Jenő hercegtől a mai háborúig

A haditudósítók újabban nemcsak aktuális eseményekkel foglalkoznak, hanem a háború egyéb vonatkozásai is. Egyik frankfurti újság fölteszi a kérdést, hogy milyen pénz- és emberáldozatokba kerültek a történelem közelmúlt háborúi. Ebből a cikkből visszlük a következőket.

Jenő főherceg Zenta mellett csatájában, amikor a törököket Bécs alá elűzte, ötven ezer német és százezer oszmán katona küzdött. A császáriak akkor mindössze 2100 katonát veszítettek, vagyis 4 százalékot, a szultán katonái közül viszont harmincezer esett el, vagyis a harcossok harmadé százaléka. Öt évvel később Jenő főherceg Hohenstättben a franciákkal harcolt: ötvenkét ezer francia ellen ötven ezer német. 5 akkor 13 ezer embert veszített, a franciák huszonnyolcezeret. 1706-ban a herceg Tvein mellett harmincezer emberrel negyvenkét ezer franciát vert meg. Saját vesztesége

4300 ember volt az ellenség viszont hétezeret veszített, vagyis 17 százalékot. Egy későbbi háborúban, amely Oudenarde mellett zajlott le, Eugen herceg kilencezert veszített, a franciák Malplaquet vezetésével nyolcvanezeret.

A hét éves háborúban Nagy Frigyes katonaiállományának 42 százalékát veszítette, ellenfelei 15 százalékát. Leuthen mellett Frigyes 18 százalékos veszítet, ellenfele 41 százalékot. A napoleoni mérkőzésnél a statisztika ezeket állapítja meg: Marengonál Bonaparte 29 százalékot veszített el harcossainak, az osztrákok 35 százalékot. Jenában a poroszok 50 százalékát veszítették a harcossoknak, Napoleon mindössze 6 százalékát. Auerstättben a poroszok vesztesége mindössze 26 százalék volt, a franciáké ugyanannyi. Aspernben 23 ezer francia esett el, az állományának 38 százaléka és 23 ezer osztrák, amely ugyancsak 23 százalékát tette ki a harcossoknak. Wagram mellett mindkét fél 23 százalékát veszítette a szembenálló csapatoknak, Grosgrörschen mellett Napoleon 28 százalékot veszített a poroszok 17 százalékot. Katzbachban a franciák 50, Blücher mindössze 8 százalékot veszített katonáiból. A nagy leipzig csatában Napoleon 175 ezer ember közül 60 ezret veszített, Radezki 325 ezerből kerekén 80 ezret. A napoleoni háborúban Blücher—Gneisenau 58 százalékát veszítette embereinek, míg Napoleon 19 százalékot.

1859-ben III. Napoleon Solferino mellett 143 ezer katonát állított, Ferenc József császár 130 ezret. Napoleon 12 százalékát veszítette katonai állományának, míg Fe-

s a kevésből, amivel rendelkezik, adnia kell a szerencsétlen testvéreknek.

Pénzt, csomagokat, élelmiszert, mindent köszönettel fogadunk a Neamț, Bacău, Buzău, Prahova és Muscel megyei nemzeti gárdaparancsnokok címére. Adjon mindenki tehetsége szerint s így sikerülni fog átadni a nehéz megpróbáltatáson. Isten áldása legyen ajándékaikon, fejeződik be a felhívás.

A bucaresti rendőrprefektúra rendeletei

Bucharesti, július 1. A fővárosi rendőrprefektúra elrendelete, hogy az összes szállodák, penziók, magánosok, akik menedéket nyújtanak a menekülteknek, az utasok érkezésétől számított 24 órán belül be kell jelenték azokat a rendőrség népesedési ügyosztályán. Az egészségügyi minisztérium elrendelte, hogy a kiűritett területekről elmenekült szolgálat tagjai — beleértve az orvosokat is — azonnal jelentkezzenek a helyi hatóságoknál, ahol további rendelkezésig hajlékot kapnak.

Teofil Sidorovici országparancsnok napiparancsot intézett az összes országörökhöz, amelyben felhívja őket, hogy teljesítsék kötelességüket a menekültek szétosztásánál és elszállásolásánál.

C. Giurescu kultuszminiszter felszólította a papságot, hogy segítsék a menekülteket. „Az egyháznak elsőnek kell lenni a segélynyújtásban” mondja a miniszter felhívása.

MEGNYILT! MEGNYILT!

BUCURESTI-ben

Klein ortodox kóser étterme (Aradról). Elegánsan berendezve. — Kifűnő erdélyi konyha. — Erdélyiek találkozóhelye. Bucuresti, Str. Brezoianu Nr. 14. I. em. Szemben a Hotel PRINCIARRAL. Telefon 3.04.99.

rencz József 22 százalékat. A königsgrätz csatában Ausztria 215 ezer ember közül 30 ezret veszített, a poroszok 200 ezer közül 9200-at. A német-francia háborúban a Wörth melletti csatában huszezer francia esett el és 11 ezer német, Sedánnál azonban 18 százaléka esett el a franciáknak, szemben a németek 5 és fél százalékával.

A világháborúban a helyzet így alakult: Verdun körül a németek 335 veszítettek, a franciák 360 ezret. A Somme mellett 500 ezer német vészett el és 750 ezer szövetséges. Ezek a csaták hosszú hetekig tartottak, míg az előbbi háborúban az ütközetek egy napnál tovább nem igen tartottak. De a rövid tartamú harcok is a világháborúban rendkívül nagy tömeg katonát pusztítottak el.

A mostani háborúban a lengyel háború során a németek vesztesége így alakult: 10.572 halott, 32.222 sebsült és 3404 eltűnt. A németek részéről ebben a háborúban kb. egy millió katona vett részt, míg a lengyelek részéről másfél millió. A németek 5 százalékot veszítettek, a lengyelek minden valószínűség szerint tízszer annyit. A flandriai csatában a németek elvesztettek: 10.252 halottat, 42.523 sebesültet és 8.463 eltűntet. Itt is hozzávetőleg 5 százalék a németek vesztesége.

A temesvári szigurancahivatal új főnöke

Temesvárról jelentik: A belügyminisztérium Sasu Valeriu dr. főkomiszáriust nevezte ki a temesvári rendőrség állambiztonsági osztályának főnökévé. A szigurancahivatal új vezetője erdélyi származású és mint kiváló képességekkel bíró rendőrtiszt legutóbb a szibériai brassói rendőrségen teljesített szolgálatot. Sasu dr. tegnap már át is vette hivatalát Vasilescu Octavian komiszáriustól, aki továbbra is az állambiztonsági hivatal helyettes vezetője marad.

Növekszik az árvízveszély Temesvár külvárosiban

Temesvárról jelentik: Az állandó esőzések fenyegető árvízveszélyt okoztak Temesvár külvárosiban. A Gyárvarosban a Behala-patak vize annyira megduzzant, hogy már elérte a gátak szélét, míg a gátak alján máris átszivárog a víz és behúzódik az alacsonyabban fekvő házak pincéjébe. Számos lakást ki kellett üríteni, mert a házak vízben állanak. Rónac elővárosban még nagyobb a veszély, mert ez a rész mocsaras vidéken épült ki és esővíz hatalmas területeket borított el. Mintegy 200 lakóház áll vízben, számos közülük megrongálódott és teljesen lakhatatlanná vált. Tegnap már a kutak nagy része is szinültig megtelt piszkos vízzel és így a lakosság nagy utat kénytelen megtenni, hogy ivóvízhez jusson. A hatóságok egyelőre tehetetlenek az áradással szemben, mert a mélyen fekvő területeken az állandó szivattyuzás sem járhat eredménnyel. Ha az esőzések tovább folytatódnak, a temesvári külvárosok lakossága valóságos árvízkatasztrófa áldozata lesz.

— Ellopta gazdája egész fehérneműkészletét a tolvaj cselédleány. Temesvárról jelentik: Bori Mária cselédleány hónapokon át lopkodta gazdáját, Fuchs Vilmos kereskedő fehérneműállományát és mosás ürügye alatt a család egész készletét kifizetotta. Később kiderült, hogy a lopott holmikot a leány szerezte, Raici Teodor rovtomtultu egyén vette át és a piacokon eladta. Mindkettőjük ellen eljárás indult. A leány a tegnap tartott járásbírósi tárgyaláson azzal védekezett, hogy szeretője készítette a lopásra és azzal fenyegette meg, hogy elhagyja, ha nem teljesíti kívánságait. A bíróság Raicot egyévi, a cselédleányt pedig hathavi fogházbüntetésre ítélte, míg a kereskedő lemondott minden kárigényéről.

Teljes gyógyulást nyer,
ha igénybe vesz egy melegszap kurát a CARMEN SYLVA-I

Grand Hotel Movila és Băilor szállodák

által kibocsátott jegyfüzetek alapján. Felvilágosítást ad és jegyfüzeteket árusít lapunk kiadóhivatala.

10. JULIUS 2.

atárok lennének
ilt francia kikő-
mbázni kell.

szert minden
zeríteni kell a
ló részvételre
helyeket. Ezen-
arieté program-
világosítania a
djáról.

l polgár a had-
eken keresztül.

ág

lius elejé-
— Az új
lőn iródat
2453, 2456
ségnek az

cia-
etain-

ól

d Beavarsbrook
n az angol mi-
az angol kor-
sában álló ka-
séget nyújtani
an Franciaor-
kényszerülve
kérni Német-
ány meg fogja
be Franciaor-
s nem fog aka-
ének utjába.
miniszterelnök
an tovább foly-

st 24 órával el-
okból kifolyó-
ncia kormány

elt elnök vála-
sára.

assa az angol
egyverszűnettel
ell még szögez-
y miniszter, a-
l megbízatása
l kormánytól
nglia részéről
eket és hogy a
tartást tegyen
nben.

meggyorsultak
még nagyobb
egyre inkább
i a győző fel-

ny álláspontja
a véleményen
gban kell ma-
ciák sorsában.
gy Franciaor-
munkával és
i. A kormány
z elhatározás-
minden kül-

nt miniszterek
ancia közvéle-
kel szemben.
össég alól, ki-
sségből. Sem-
yegetés nem
szág elhatáro-

át Anglia
olokat, hogy
sal fogadják
ismerik el or-
elfogják fe-

bad vásárokat
nizster rende-
folyó évben a
zabad vásáro-
sztus 6-án, au-
szeptember 8-
14-én, október
21-én, decem-
ppján.

HIREK

— **Mexikónak nincs szüksége idegen segítségre.** Newyorkból jelentik: (Rador): Avila Hameco mexikói elnökeljelt az Egyesült Államok azon szándékával kapcsolatban, hogy légitámaszpontokat építsenek délamerikai országokban, a következő kijelentést tette: „Mi magunk is jól meg tudjuk védeni országunkat. Mexikónak nincs szüksége idegen segítségre.”

— **Nyolcvan év óta harangozó.** Londonból jelentik: Anglia legöregebb harangozója, Charles Slingsby 101-ik születésnapját ülte Aldington kent megyei városkában. Nyolcvan év óta tölti be a harangozó állást; születésnapja tiszteletére Kent megye harangozóit az aldingtoni templomban a híres „Gradsire” hármass konditást adták le, mely összesen 540 változatból áll. A jubiláns házauskája ablakából hallgatta az ünnepi harangzúgást és közben megjegyezte: „Még mindig tultennék ezeken a kölykökön.”

— **Moreni környékén is hatalmas károkat okozott az árvíz.** Bucurestiből jelentik: A legutóbbi napok hatalmas esőzései Moreni környékén óriási károkat okoztak. A környéken az utakat, a bevetetett területeket jórészt elpusztította az ár, amely számos falusi házat is megromgált. A hatóságok a megromgálódott utak kijávitására megtették az intézkedéseket.

— **Mozart halálának 150 évfordulója.** Bécsből jelentik: Most van Mozart halálának 150. évfordulója. Ebből az alkalomból máris nagyszabású előkészületek történtek, hogy a halhatatlan zeneköltő emlékét minél méltóbb alakban ünnepeljék meg.

— **A Csendes-óceáni amerikai flotta átjön az Atlanti-óceánra.** Panamából jelentik: Hivatalos közlés szerint a Panama-csatorna két bejáratánál tengerelattjáró-elhárító hálózatot szerelnek fel. Valószínűnek tartják, hogy az amerikai flotta átjön az Atlanti óceánra. Az átkelésnek csak hadgyakorlati jellege van.

— **Dr. Emil Habor halála.** Dr. Emil Habor Kolozs megye mocsai járásának főszolgabírója, volt mezőgazdasági kamarai elnök, tartalékos kapitány, a katonai előkészítés ifjak mocsai körzetének parancsnoka, 50 éves korában a kolozsvári egyetemi klinikán június 29-én meghalt. Halálát széleskörű, kiterjedt rokonság gyászolja. Az ismertevű és tevékeny munkásságát végző közigazgatási főtisztviselő hosszabb szenvedés után halt meg. Temetése július 1-én, hétfőn délután 2 órakor lesz a kolozs megyei Mezőszentkirályon.

— **Nem változnak a petróleumárak.** Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszter, a közönség tudomására hozza, hogy a kőolajtermelő társaságok rendelkeznek a szükséges szállítási eszközökkel, továbbá, hogy elegendő mennyiségű világító kőolaj áll rendelkezésre, tehát semmi indok nincs ezen a téren az aggodalomra. Ugyanakkor közli a minisztérium azt is, hogy az általa eddig megállapított árak a petróleumtermékeknél semmiben sem változtak.

— **Meghalt Franciaország legmagasabb embere.** Genéből jelentik: Savoya egyik kis községében 38 éves korában meghalt Franciaország legmagasabb embere, aki 245 centiméter magas volt, a testsúlya pedig 175 kilogramm. Kezének nagyjá 4 centiméter széles volt.

— **Az angol mozdonyvezetők a hátrafelé tolatás ellen.** Londonból jelentik: Az angol mozdonyvezetők egyesülete most tartotta közgyűlését, amelyen a mozdonyvezetők egy régi panaszukat tették ismét szóvá. Az angol mozdonyvezetők már régóta követelik, hogy ne kelljen mozdonyokkal hátrafelé tolatni. A nagyközönség számára ez az első pillanatban érthetetlennek tűnhetik fel, hiszen a mozdony úgy van szerkesztve, hogy éppen úgy tud előre menni, mint visszafelé. Az angol mozdonyvezetők most végre világosságot derítettek arra, hogy miért nem szeretnek hátrafelé tolatni? Elmondták közgyűlésükön, hogy a mozdonyvezető a forró kazán mellett kimelegszik, ha mozdonyával a rendes menetirányban halad. Már most, ha ezután a gépet egyszerre az ellenkező irányba kell vezetnie, megcsappja a hideg levegő és tüdőgyulladást kaphat. A legtöbb mozdonyvezető beteg ember és ennek a fő oka a hátrafelé való tolatás. A másik baj az, hogy ha a mozdony hátrafelé robot, akkor a szerkocsi van a menetirányban és a szél a finom szénport a mozdonyvezető szemébe fújja, úgy, hogy alig lát s ez a magyarázata azután annak, hogy a legtöbb szerencsétlenség hátrafelé tolatás közben történik. Van még egyéb baj is. A mozdony hátrafelé nem halad olyan biztosan, mint előre, mert így nem a csuklózott szabadon mozgó vezérekerekek vannak elől. Ez a sinek számára is nagyobb igénybevételt jelent és meglazítja az egész alapépítményt. Az angol mozdonyvezetők mindezek alapján azt követelik, hogy minden állomáson építsenek fordító korongot annál is inkább, mert az építési költségek bőségesen megtérülnek az egyéb megtakarításoknál.

— **Felmentették a pénzhamisítással vádolt Popné Gallovcis Arankát és társait.** Hosszu éveket tartó vizsgálat és több ízben elhalasztott tárgyalás után szombat déli egy órakor hozott ítéletet a kolozsvári törvényszék annak a nagyszabású pénzhamisításnak a bűnyűgyében, amelynek egyik fővádlottja Popné Gallovcis Aranka volt. A főtárgyalás során megállapították, hogy a bűnyűgy vádlottjai az általuk hamisított pénzt nem tudták forgalomba hozni és így csak kísérletéről volt szó. Miután pedig pénzhamisítási kísérletük még a régi büntetőtörvénykönyv hatálya idején követték el, a vádlottakkal szemben a bíróság a régebbi törvénykönyv szabásait alkalmazta és Popné Gallovcis Arankát, továbbá Pop Alexandrut, Székely Gézá, Székely Akost és Srimpf Lajost felmentette a pénzhamisítás vádjáról. Az ítélet ellen ugy az ügyész, valamint a Nemzeti Banknak a magánvádat képviselő megbízottja fellebbeztek.

— **Halálos autógázolás a szamosfalvai vám közelében.** Ismeretlen jelzésű és rendszámú luxusgépkocsi elgázolt tegnap a Regele Carol II. utcában, a 150-es számú ház közelében egy 40–50 év körüli asszonyt, majd a bal eset után a gázoló gépkocsi megállás nélkül tovább száguldott Szamosfalva irányában. A kihívott mentők az áldozatot azonnal beszállították a sebészeti klinikára, de mielőtt még az orvosok hozzákezdtek volna a műtétnek, a szerencsétlen asszony meghalt. Miután az áldozatnál semmiféle igazoló írást nem találtak, személyazonosságát mlndezideig nem lehetett megállapítani. A rendőrség forgalmi ügyosztálya széleskörű nyomozást indított a lelkiismeretlen gépkocsivezető személyazonosságának felderítésére, aki elgázolt és halálosan sérült áldozatát lelketlenül otthagya az uton, gépkocsijával tovább rohogott. Az áldozat személyének megállapítására tovább folyik a vizsgálat.

— **Elfogta a rendőrség a közel félmillió kolozsvári ékszerrelbás tettesét.** Hetekig tartó, széleskörű, bravuros nyomozás után a rendőrség elfogta a Péterfi féle ékszerüzletben történt nagyszabású ékszerrelbás tettesét. A büntény ismeretes. Mintegy három-négy héttel ezelőtt a legmodernebb eszközökkel dolgozva, ismeretlen tettes behatolt a Matia utcában levő Péterfi féle ékszerüzletbe és onnan közel 400.000 lej értékű ékszerrel vitt el. A kolozsvári rendőrség bünygyi osztálya tüzetes helyszíni szemlélt tartott a károsult ékszerész üzletében s annak eredményeként meg is állapította a tettes személyazonosságát, akit azonban a nyomozás érdekében titokban tartott. Ugyanakkor országos körözést adott ki a tettes kézrekerítése érdekében s egyben azt is megállapította a bünygyi osztály, hogy a vakmerő ékszerrelbás Kolozsvárról Nagyvárad felé vette útját. A kolozsvári rendőrség ekkor több detektívjét leküldötte Nagyváradra is, hogy az ottani rendőrséggel együttesen folytassák a nyomozást, amely eredménnyel is járt. Tegnap sikerült Nagyvárad egyik külvárosi részében letartóztatni a tettest, aki nem más, mint Cupas Sigismund, 26 éves, iskolázott fiatalember, aki már eddig is számos betörést és lopást követett el és többször állott a bíróság előtt. A rovtomultu betörő, akit eddig háromszor ítélték fogházbüntetésre letartóztatásakor beismerette a kolozsvári ékszerlopást s az ékszereknek mintegy 80 százalékát elő is adta. A nagystílű szélhámost Nagyváradról még a mai napon Kolozsvárra hozták, hogy itt folytassák le ellene a további eljárást.

— **Szörnyű kínok közepette kiszendvedt az öngyilkos temesvári diák.** Temesvárról jelentik: Az elmúlt héten már megirtuk, hogy Párvánescu Gheorghe, a temesvári Diaconovici Loga-líceum érettségiző növendéke bátyja revolverrel hasalótte magát. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy Párvánescu, aki egyébként egy előkelő román család sarja, az érettségi vizsgálatok során három osztályzatot kapott a történelemből és a bukás anyira elkeserítette, hogy minden áron meg akart válni életétől. Aznap este, amikor értesült bukásáról, az éjjeli órákban magához vette katonatiszt bátyjának revolverét, kilőpözt a ház kertjébe és ott hasalótte magát. A golyó a szerencsétlen fiatalember hátán távozott a testből, azonban az összes nemesebb belső szerveket megsértette. A kórházban mindent megkísérlettek megmentésére, de az egymást követő operációk is eredményteleneknek bizonyultak és a szerencsétlen diák tegnap szörnyű kínok közepette meghalt. A megdöbbentő diákrtragédiával kapcsolatosan a Biruința című lap hatósági vizsgálatot követel Párvánescu Gheorghe iskolai bukásának körülményeire vonatkozóan.

— **Élet helyett órák.** Dénes Zs. regénye Ady-ról, könyvnapra ára fve 115 (májd 152), kve 160 (májd 206), Kosztolányi—Illyés: Lenni vagy nem lenni kve 228 (304), Erős várunk a nyelv 28 Lei (304), Lepagenál Kolozsvár. Postán utánvéttel. Kérjen könyvnapra jegyzéket.

— **Ujabb felhőszakadás pusztított Szamos megyében.** Désről jelentik: A dési rendőrséghez érkezett telefonjelentés szerint Gyékényes községben nagy pusztítást végzett a felhőszakadás következtében keletkezett árvíz. Nemcsak a falu sok házat sodorta magával az áradat, hanem elpusztította a termést is. A község egész határát iszap fedi és a földművecek munkájának eredménye megsemmisült. A Gyékényes felett pusztító felhőszakadás nyomán támadt áradás megduzzasztotta a Désen keresztül folyó Szajka patakot is, amely kerítések, tyukketrecek, disznóólakat és állati hullákat sodort magával. Ez a patak évtizedek óta nem volt így megáradva, mint most és nagy riadalmat okozott, mert Dést is elöntéssel fenyegette. Szerencsére az ár gyorsan elvonult, csak az ugynevezett „Bakó dűllőben” okozott károkat. Szerencsére az ár, amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan el is vonult s emberéletben nem okozott kárt.

— **Felmentették a temesvári tejszövetkezet igazgatóját az árurejtegetés vádjáról.** Temesvárról jelentik: Két évvel ezelőtt a város-házi hatóságok rendőri segédlettel sorozatos házkutatásokat tartottak, hogy az élelmiszcikkéi árait ellenőrizzék. Többek között az Agraria nevű tejszövetkezet helyiségeiben nagyobb mennyiségű vaját találtak elrejtve, mire az akkori spekulációs törvény alapján eljárás indult Watz Agoston és Klein János igazgatók ellen. A jársábiróság 8000 lej pénzbírságra ítélte a két igazgatót, míg a törvényszék megsemmisítette a bírságot. A tábla most foglalkozott a város panaszával és hosszas tárgyalás után teljes egészében helybenhagyta a törvényszék ítéletét, ami a szövetkezeti igazgatók jogerős felmentését jelenti.

— **Eljegyzés.** Weisz Adolf (Andor) és Kaufmann Erna, Cluj, jegyesek. M. k. é. h.

— **Szent-Györgyi professzor kitüntetése.** Szegedről jelentik: A szegedi egyetem a múlt nap ülést tartott abból az alkalomból, hogy az egyetem tanácsa tudományos érdemével tüntette ki Nobel-díjas tudóst, Szent-Györgyi Albertet. Egy évvel ezelőtt alapította az egyetemet ezt az érdmet azzal a céllal, hogy a tudományos élet olyan kitünőségeinek adományozhassa, kik a kultúráért nagy jelentőségű eredményeket értek el. Ez az első alkalom, hogy magyar tudósok nyújtották át a tudományos érdmet. Eddig külföldi, német és orosz tudósok, továbbá Johan Béla és Szily Kálmán államtitkár kapta meg.

Erdőüzem és fűrészgárnál külföldi cégnél jelenleg **igazgatósági titkárnő** és **pénztárnoki minőségben** bizalmi állást betöltő intelligens uriaszony — román, német, magyar nyelvtudással, lehetőleg hasonló szakmában

állást keres

Cím a kiadóhivatalban.

— **JELENTKEZNIÖK KELL AZ ELMENEKÜLT ORVOSOKNAK ÉS EGÉSZSÉGÜGYI SZEMÉLYZETNEK.** Bucurestiből jelentik: A bármilyen rendű és rangú egészségügyi személyzetnek, segédszemélyzetnek, orvosoknak, stb., akik Bukovinából és Besarabiából elmenekültek kényszerültek, kötelességük leg sürögöbben jelentkezni abban a helységben, ahova megérkeztek, az illetékes egészségügyi hatóságoknál. Itt megkapják a további utasításokat.

— **Felakasztotta magát egy feygyőr.** Csikszeredről jelentik: A csikszentkirályi csendőrség egyik járőre szolgálatos körútya során Udvari Ignác mezei ör csübébe is benézett. Nagy megrökönyödésükre a csür egyik gerendáján egyenruhás akasztott embert találtak. A szerencsétlen ember teste még meleg volt. Gyorsan levágták a kötélről és mesterséges lélegzéssel igyekeztek életet önteni belé, de sikertelenül. A motozás során előkerült személyazonossági igazolványból megállapították a csendőrök, hogy az öngyilkos Braniste Vladimir csikszereadi ügyészségi fogházör. Az öngyilkosság okát nem tisztázták. Ezirányban szigorú vizsgálatot rendelt el az ügyészség.

— **Julius 1-én több légijárat indult meg.** Bucurestiből jelentik: Július elsőjével a Lares-társaság a következő légijáratokat nyitotta meg: Bucuresti—Galați, Bucuresti—Craiova—Turnuseverin—Arad és Bucuresti—Kolozsvár—Galați, valamint Craiova—Turnuseverin—Arad felé az utasszállító repülőgépek reggel indulnak a fővárosból és délután térnek vissza. A Bucuresti—Kolozsvár vonalon a repülőgépek reggel indul el Kolozsvárról és délután indul vissza. A légijáratok mindennap közlekednek, vasárnap kivételével.

— **Hunyad megyében az árvízkárosultak megsegélyezésére bizottság alakult.** Déváról jelentik: Hunyad megyében az utóbbi hetekben történt óriási esőzések miatt keletkezett árvizek rendkívül nagy károkat okoztak igen sok községben, de legfőképpen Batiz községben. A megyefőnökség a belügyminisztériumhoz segélykérést terjesztett be az árvízkárosultak érdekében és a minisztérium erre a célra 200.000, a tartományfőnökség pedig 50.000 lej segélyt folyósított, ughyogy erre a célra most negyvedmillió lej áll rendelkezésre. A megyefőnökség elnökletével megalakult a segélybizottság is. A prefektus az árvízvel kapcsolatosan a belügyminisztériumtól egymillió lej kiutalását kérte a Sztrigy folyómenti gát építésére, hogy jövőben az ilyen természetű árvízveszedelmeket megelőzhessék. A prefektus egyidejűleg megterette a szükséges intézkedéseket, hogy az árvíz folytán a Zsil völgyében megromgálódott hidak helyreállítási munkálatai mielőbb megkezdődjenek.

— **Egyiptomból hazatérő olaszok csoportja Szófiában.** Szófiából jelentik: Egyiptomból hazatérő olaszoknak egy csoportja érkezett a szófiai állomásra, ahol vonatukhoz hozzászalótták Giovanna bolgár királyné kocsiját. Az olaszok meleg ünneplésben részesítették az uralkodónót, aki barátságosan elbeszélgett az olasz csoport tagjaival.

— **Amerikában megkezdtek a európai menekült gyermekek elhelyezésére szükséges ötmillió dollár gyűjtését.** Newyorkból jelentik: Tegnap, az Egyesült Államok függetlensége év fordulója alkalmával kezdtek meg annak az ötmillió dollárnak az összegyűjtését, amellyel fedezni fogják az európai menekült gyermekek elhelyezésének költségeit. A hat folyamatosan megalakult a menekült gyermekek elhelyezését szervező bizottság.

— **Visszatért Hongkongba a „President Coolidge” nevű amerikai hajó.** Hongkongból jelentik: A President Coolidge hajó, miután hajnalban elindult Manila felé, váratlanul visszatért a kikötőbe. Azt hiszik, hogy a hajó parancsot kapott Washingtonból arra, hogy vegye fel fedélzetére a Hongkongban tartózkodó amerikai polgárokat. Az amerikai konzulátus viszont kijelentette, hogy nincs tudomása a hajó visszatérésének okáról.

— **Fokozni kell a katonai előkészítősk tevékenységét.** Bucurestiből jelentik: A katonai előkészítősk szervezet felügyelősége közli, hogy az összes katonai előkészítősk központoknak fokozniok kell tevékenységüket, a kapott utasítások értelmében.

— **Hollandiában lecsapolták az elárasztott területeket.** Hágából jelentik: A holland sajtó jelentései szerint a háború folyamán vízzel elárasztott területeket újra lecsapolták. Ezeket a munkálatokat sikerült egy héttel hamarabb befejezni, mint ahogyan eredetileg gondolták. Most az elárasztott területek helyén levő termőföld a holland mezőgazdaságnak megint rendelkezésére áll. A Het Volk jelentése szerint ezenkívül tovább folytatják a Zuider-tó lecsapolását is, mivel különösen most nagy szükség van újabb mezőgazdasági területek nyeresére.

— **Kolozsvári vállalkozók a közegészségügyi minisztérium vállalkozói sorában.** Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial egyik legújabb számában megjelent azoknak a kolozsvári vállalkozóknak a névsora, akiket újabban a közegészségügyi minisztérium felvett vállalkozói sorába. Ezek az újabb vállalkozók a következők: Bohatli mérnök, Negrutu mérnök, Devceveri mérnök, Moldovan Antal és Ion Jucan, mint építészvállalkozók, valamint Soc. Hidrotechnika, mint szerelési vállalat. A felsorolt cégek minősítése egész Szamos tartományra kiterjed.

— **Újtípusu repülőgépeket és tankokat gyártanak a középangliai gyárakban.** Londonból jelentik: A tankok újrendszerű páncélos tornyokkal rendelkeznek, melyek automatikusan minden irányban forognak. Az új típusu tankok 25 métermagzat nyomnak.

— **Csak légi riadó esetén szabad a gyárak szirénáit megszólaltatni.** Bucurestiből jelentik: A légügyi és tengerészetiügyi miniszter az összes gyárak és műhelyek tudomására hozza, amelyek a szolgálat céljából szükséges jelzésekre szirénákat használnak, hogy azok ezentul nem működhetik, csakis légiriádók esetén.

— **Miért maradt el a vizsgahangverseny?** Rosenberg Iona zongoratanárnő és B. Fischmann Irén hegedűtanárnő növendékeinek június 30-ra hirdetett hangversenyét látványosság miatt elhalasztották. A vizsgahangverseny július 7-én, vasárnap délután 5 órakor a katolikus gimnázium dísztermében tartják meg.

— **Amerika válaszulon.** P. Horváth könyve kve 115 lei, Bálint: Vesztély Ársziában, kve 121 lei, Somogyi: A faj, 144 lei, Erdei F.: Magyar Falu, 180 lei Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvéttel. Kérjen jegyzéket.

A főv Besz ü

A Romániabó talos lapjában ket írja: „Váratlanul, ban érkezett e mások kárörve méltónak, ho válaszoljunk. lett volt, akik gondolataink olyan hazában az ő Hazájuk. dolatunk. A vezési intézk fájdalom anar lépésen már tu

Mindezt, mi aratot győzel ma is. Nem l ság és a mege tunk egy óra vót. Az összes jövő májd itél másféle vála abban a nagy egész kontinen vesznek körül. letörölt országo a megsemmisül tek példája v pszatalataiból vakmerőség h tuk meg a gy Ime miért h és tragikus eg bizonyos rád nem tudták el Rendben van Azzal a megf fogunk majd t öntött karjaink ennek a válasz magunkból, ho nem maradhat bocsátának me bukovinai utak meg nekünk a rok. Azoknak, k kárörömüket, j

Jon Zamfires „Felöltik ben res beszédből, clárszág seda ján: „Igen, a k rnat az öröm jából a gyász Mert a közös és erőfeszítést és bölcsességet Tanuljunk m Megint történe rültünk. Nincs pereit, de szig nunk lelkiism kéjelgések, va játéknak kell Általuk a kor dett. Még akk sokkal járna, román bölcsess lőtünk senkit. öszintén és bar zet. A hűséget életünket azok tanulságok ve bennitket szen tes élmények mert ezt az é is győzni fogu a törvényt.”

A Timpul ír „Tudtuk, ho itt vannak. És napi nap éppen senkinek sem szágban az iga győzelme előb kezzni. Addig is és követve az vessük alá mag hittal, és a fők tettel, amelyne

Ion Lugosian tekezőket: „A katonai stitúsiában a na 28-án az on Besarabia me megkezdtek vis novic, Kisenev hogy június 29- ták előnyomulá rosokat véve smákítása az ors

A ióvárosi lapok Beszarábia kiűritéséről

A Romániában, a Nemzet Pártjának hivatalos lapjában Cesar Petrescu a következőket írja:
Váratlanul, egy fájdalmas éjszakai órában érkezett el hozzánk bizonyos rádióállomások kárörvendő hangja. Nem tartottuk méltónak, hogy a kárörömről kárörömmel válaszoljunk. Lelkünk vértessévé vált, mert volt, akik kezükbe vették a vándorbotot; gondolataink azok felé szálltak, akik egy olyan hazában maradtak, amely már nem az ő Hazájuk. Feljűk szállt gondviselő gondolatunk. A kiűritési, elhelyezési, megszerzési intézkedések felé, amelyek híjján a fájdalom anarchiában vezetődik le. Ezen a lépésen már tuljutottunk.

Műndezt, mint egy nagy, önmagunk felett aratott győzelmet éltük meg és éljük meg ma is. Nem lemondással, nem a tehetetlenség és a megaláztatás érzésével. Meghajoltunk egy óra előtt, hogy megmentsük a jövőt. Az összes körülmények ismeretében, a jövő majd ítélkezni fog afelett, hogy volt-e másféle választásunk, másféle tennivalónk abban a nagy egyedülletünkben, amelyet az egész kontinensre ránehezédő gigantikus erők vesznek körül. Szemeink előtt a térképről letörött országok, az elpusztított fővárosok és a megsemmisülésbe döntött hiábavaló hőstettek pádjája vonul el. Mások végzetes tapasztalataiból mi is tanultunk valamit. A vakmerőség hiábavalóságát. De nem tanultuk meg a gyávaságot.

Ime miért hallgattuk nyugtalanság nélkül és tragikus egyedülletünkben megerősövé bizonyos rádióállomások tirádáit, amelyek nem tudták elrejteti kárörömlüket.

Rendben van. Mi várunk és nem felejtünk. Azzal a megfőkezhetetlen elhatározottsággal fogunk majd felelni, amelyet a szenvedés öntött karjainkba. A mozgósítás a kezdete ennek a válaszádnak. Amit kiszakítottunk magunkból, hogy megmentsünk egy frontot, nem maradhat hiábavaló áldozat. Ezt nem bocsátának meg nekünk a beszarábiai és bukovinai utak vándorai. Nem bocsátának meg nekünk a történelem, a halottak, a sírok. A azoknak, akik nem tudják visszafőjtani kárörömlüket, jó tudniok ezt.

Jon Zamfirescu írja a Jurnalulban:

„Felőtlük bennünk egy mondat abból a híres beszédéből, amelyet Renan tartott Franciaország sedani összeomlásának másnapján: „Igen, a közös szenvedés jobban egyesít, mint az öröm. Nemzeti emlékek szempontjából a gyász értékesebb a győzeleknél. Mert a közös vereségek közös kötelességeket és erőfeszítést követelnek“. Mennyi igazságot és bölcsességet tartalmaznak ezek a szavak. Tanuljunk mindannyian az óra leckéjéből. Megint történelmünk súlyos válsága elé kerültünk. Nincs miért felelevenitenünk a mult pereit, de szigorú vizsgálat elé kell állítanunk lelkiismeretünket. Nem az ideológiai kéjelgések, vagy a gyűlölködések istentelen játékának kell érdekelnie most bennünket. Általuk a kortársi emberiség csak szenvedett. Még akkor is, ha ez súlyos lemondásokkal járna, önmagunkban kell megtalálni román bölcsességünk hagyatékát. Nem gyűlölnünk senkit. Nem utasítunk el egyetlen ösztönt és barátságosan felénk nyújtott kezét. A hűséget nem hagyjuk jutalmazatlanul. Életünket azok az emberséges és becsületes tanúágok vezetik, amelyekre megtanított bennünket szenvedésteli századok és becsületes élmények történelme. Öseink győztek, mert ezt az érzést táplálták lelkükben. Mi is győzni fogunk, ha tiszteletben tartjuk ezt a törvényt.“

A Timpul írja:

„Tudtuk, hogy nehéz órák jönnek. Ime itt vannak. És tudjuk azt is, hogy a holnapi nap éppen olyan sötétnek ígérkezik. Amennyire sem kell elvesztenie ebben az országban az igazságra vetett hitét, amelynek győzelme előbb, vagy utóbb el fog következni. Addig is, felsorakozva a Trón körül és követve az ország vezetőinek parancsait, vessük alá magunkat határozatainak azzal a hittel, és a földünk iránt érzett mély szeretettel, amelynek tanuságát adtuk mindig.“

Ion Lugosianu írja az Universulban a következőket:

„A katonai közlemények hideg és pontos stílusában a nagyvezérkar közli, hogy június 28-án az orosz csapatok megkezdtek Beszarábia megszállását, hogy csapataink megkezdtek visszavonulásukat, átadva Csernovic, Kisenev és Cetatea-Alba városokat és hogy június 29-én reggel az oroszok folytatták előnyomulásukat, olyan falvakat és városokat véve uralmukba, amelyeknek kiűritésük az ország földjéből fájdalmas vissz-

hangot vált ki minden román lélekből. Jó, hogy megmondják nekünk az igazságot. Akik tudják az igazságot, kötelesek velünk idejekorán és teljes egészében közölni; akik pedig megtudták az igazságot, fogadják hidegvérrel, bármilyen kiméletlen is legyen. Az igazságnak nem kell megrémítenie egy népet és nem is ijeszthet meg egy olyan népet, amely hányatott történelme alatt a szerencsétlenségek százados tapasztalataira tett szert. Ha az orosz csapatok nem respektálják a demarkációs vonalat, mondják meg nekünk; ha tűz pusztítja, vagy rablás szegé-

nyíti a román falvakat, vagy ha ártatlan vért ontanak ki, ne leplezzék előttünk. Az igazság tudatában ez a nép majd megtalálja önmagában azt a méltó reakciót, amelyet sokszor mepróbáltatott türelme, kimeríthetetlen reménye, fegyvelmérete és férfias ellenálló ereje acélozott meg. Csupán az igazság eltitkolása, vagy nem ismerése vezethet pánikhoz és alarmizmushoz, amelyek megfőtik egy nép és egy hadsereg erkölcsét. A körülmények tulságosan nehezek ahhoz, hogy egyetlen pillanatra is megengedhetők magunknak a hidegvér elvesztésének luxusát.

Teljes légvédelmi elsötétítést rendeltek el a hatóságok

CLUJ, július 1. Kolozsvár város tanácsa ezuton hívja fel a lakosság figyelmét hogy a vonatkozó intézkedések értelmében alkalmazni kell az általános elsötétítéssel kapcsolatban kiadott rendelkezéseket. Ennek értelmében ugy a magánlakásokban, mint a kereskedésekben és üzemekben alkalmazni kell a légvédelmi elsötétítést, illetve semmilyen fénynek nem szabad az éjszakai órákban kiszűrődni a város területéről. A rendelet ellen vétőket a törvény teljes szigorával sújtják.

Korporációs rendszert vezetnek be Jugoszláviában

BELGRÁD, július 1. (Rador.) A Stefani iroda szerint Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök kijelentette, hogy mindent megtett a minél szorosabb olasz-jugoszláv együttműködés érdekében, abból a célból, hogy Jugoszláviát a korporációs mintára szervezzék át. Az olasz-jugoszláv gazdasági és társadalmi együttműködés igen jelentős tényező Jugoszlávia jövőbeni biztonságára szempontjából.

Három nappal meghosszabbították a zenetilalmat

Hogyan utazhatnak haza a beszarábiaiak

Bucuresti, július 1. A belügyminisztérium elrendelte az összes nyilvános zenés, valamint látványos előadások betiltásának meghosszabbítását, július 3-ig bezárólag.

Bucuresti, július 1. (Rador.) A belügyminisztérium közölte alantaszerveivel, hogy a Bukovinából és Beszarábiából menekülők, valamint azon beszarábiaiak utazása, akik az ország bensejében tartózkod-

Keletáziára is ki fog terjedni Európa forradalma — mondotta a japán hadügyminiszter

Tokió, július 1. (Rador.) A Domey iroda jelentése szerint Hata tábornok, japán hadügyminiszter nyilatkozott Japán külpolitikájáról. Az európai háború — mondotta a tábornok, a 20-ik század forradalmát jelenti. Ez a forradalom Kelet-Ázsiára is ki fog terjedni.

csapatmozdulatokról, mivel az angolok ezeket az értesítéseket továbbították a kínaiaknak.

Tokió, július 1. (Rador.) A külügyminisztérium szóvivője kijelentette a sajtónak, hogy Japán nem érti meg, miért távolították el a hongkongi asszonyokat és gyermekeket, miután Arita külügyminiszter kijelentette április 15-én, hogy Japán tiszteletben fogja tartani holland Kelet-India és Indokina státusquoját.

Félmilliárdos adócsalással vádolnak egy híres hollywoodi filmmágnást

Joe Schenk, akit Hollywood koronázatlan királyának tekintenek, félmillió dolláros adócsalással vádolva, rendkívül súlyos helyzetbe került. A hatóságok azt állítják, hogy a filmvezér nem jelentette be pontosan a jövedelmét és ezzel több mint félmillió dollárral károsította meg az államot. Schenk és ügyvéde ezzel szemben azt állítják, hogy semmiféle csalás nem történt és rendelkezésére bocsátották a hatóságoknak Schenk vállalatának és személyes ügyének valamennyi dokumentumát.

A „nagy főnök“ — így becézték barátai — 58 esztendő. Negyvennyolc évvel ezelőtt vándorolt be a családjával Oroszországból. Először is végigjárta a bevándorlók nehéz útját és a legnehezebb testi munkával kereste meg kenyerét. Bányász is volt. Később, mint kifutóúti működött, majd a háború előtt a filmszakmába került. Gyors karriert csinált. Ő fedezte fel többek között Buster Keatont és Gracia Fiedelt, az angolok büszkeségét. Legutóbb Nagy-Britanniában is hatalmas érdekeltséget vállalt.

Hollywoodban ugy ítélük meg a helyzetet, hogy ezzel a súlyos váddal Schenk mindenestre elvesztette vezető pozícióját a filmparban.

Joe Schenk elvált ember. Husz évvel ezelőtt feleségül vette Norma Talmadget, a német filmek híres sztárját, de néhány esztendő házaság után elvált tőle.

A Jurnalul a mozgósításról

Bucuresti, július 1. (Rador.) A Jurnalul „A hadsereg mozgósítása után, a nemzet mozgósítása“ cím alatt a helyzetet vizsgálva, így ír:

„Nincsen ok riadalomra, nem kell hitelt adnunk a beteges fantáziálók, vagy az érdekeltek által költött és a képzelet birodalmába tartozó híreszteléseknek. A kormány minden intézkedést megtett a közbiztonság és az ellátás érdekében. A nehéz körülmények között mindenkinek a munkájára és a bölcsességére van szükség, mert a polgárok egyéni érdekeinek szemelött tartása hozzájárul egyben a Haza megmentéséhez.“

Julius 15-ig adóvallomást kell benyújtani a részvényekről

Cluj, július 1. A vegyes kivetési pénzügyigazgatóság az érdekeltek tudomására hozza a következőket:

A Hivatalos Lap 138—1940. számában megjelent bélyegtörvény módosítási törvénye alapján és a pénzügyminisztérium 106.862—1940. számú rendelete szerint azok az írásbeli, vagy szóbeli szállítási szerződések, amelyek olyan magánosok között jöttek létre, akik kereskedők és iparosok, mentesek ugy az 1 százalékos repülőbélyeg mint az 1.68 százalékos proporcionális adó alól és ezek a mobilis eladásokra vonatkozó rendelkezések 15. szakasza, 8. paragrafusa a) bekezdése alapján kezelendő.

A nem kereskedő és iparos magánosok között létrejött írásbeli, vagy szóbeli szállítási szerződések továbbra is az 1.68 százalékos proporcionális adó alkalmazása alá esnek.

1940 június 18-tól kezdődőleg a számlabélyeg értékét 0.60 százalékra emelik.

0.5 százalékos évi illeték alá esnek a részvénytársaságok részvényei függetlenül attól, hogy azok bemutatóra, vagy névre szólóak. Így tehát a 0.5 százalékos adó kivetésére, adóvallomásokot kell benyújtani a névre szóló részvényekkel rendelkező részvénytársaságoknak is. Ezeket az adóvallomásokat a helyi pénzügyigazgatóság kivetési osztályához, vagy pedig a pénzügyminisztériumhoz kell benyújtani, legkésőbb 1940 július 15-ig. A bevallásban fel kell tüntetni a névre szóló részvények értékét, valamint minden egyes részvény értékét és csatolni kell a legutolsó mérleget, valamint a veszteség-nyereség számláikat.

A vonatkozó közvéleményt J. Suaresanu pénzügyigazgató és Gh. Cazan szolgálati főnök írták alá.

150.000 francia frank kártérítést kér Mourget asszony a kegyeletértő filmért

Párizsból jelentik: Minden módosítás nélkül az a híradás, mely az utóbbi időben számos lapban megjelent és általában nagy feltűnést keltett: Szenzációs per van folyamatban a sajnai törvényszék előtt. Amena Mourget, limogesi asszony keresetet indított a párizsi Trianon-filmgyár ellen azzal az indokkal, hogy az általa forgalomba hozott film, amely ezt a címet viseli: „Maria Lafarge ügye“ és amelyet látott, sérti rokonainak emlékezetét és kegyeletét. Az új film, amely 1840. évbéli történetet dolgoz fel és amelynek szereplői élő személyek voltak — Mourget asszony kérése szerint —, aki a Lafarge család közvetlen leszármazottja, az ő felmenő rokonait gyűlöletes vagy nevetséges beállításban viszi a közönség elé. Mourget asszony ezért 150 ezer frank kártérítést és a film vetítésének betiltását kéri, illetve a rokonaira nézve kegyeletértő jelenetek kihagyását. A történet egyébként egy 100 év előtti szerelmi dráma szereplőit vitte a filmre. Francois Lafarge felesége féltékenységből arzénrel megmérgezte férjét és azután önmagát is véget vetett. A filmet egyébként Pierre Chenal, a híres francia rendező rendezte, főszereplői pedig Marcelle Chantal (Maria Lafarge) és Erich von Stroheim. Az érdekes per sorsát általános figyelem és kíváncsiság előzi meg.

A ma életművészete, írtaPerliaky, most lezállított áron 94 lej (180 helyett). Eltettémák most 94 lej (180 helyett), Ady összes versei 228 (456), Jókai: Magyar nábob five 141 (288), kve 206 (412), Bókay: Márió 130 (152), Kovách: Dárius 115 (144) stb. Lepagánál Kvár. Postán utánvétellel. Kérjen könyvnapi jegyzéket.

Hogyan él az Egyesült Államok ujságfejedelme?

William Randolph Hearst negyvenöt hatalmas ujságvállalat ura.
A hetvenhétéves ujság-magnás magánélete

W. R. Hearst egyike a legtüneményesebb karriereknek. Egészen kicsi lappal indult meg, amit apja, egy kaliforniai milliomas ajándékozott neki. Hearst ma 77 éves és 39 ujság és folyóirat tulajdonosa, hat távirati ügynökség irányítója, filmgyáros és rézbányatulajdonos. 72 vállalat fölött gyakorol döntő befolyást. Lapjai 12 milliós példányszámban jelennek meg naponta, ami azt jelenti, hogy minden harmadik amerikai családban a Hearst-lapok valamelyike megtalálható. Legszívesebben Kaliforniában tartózkodik, mint-hogy fiatalágának éveit ott töltötte.

Ujságbirodalmát San Simeonból irányítja. Hatalmas várszerű kastélyból történik ez, amely természetesen minden komforttal rendelkezik. Hatalmas tennisz pályák, uszómédenék és repülőter tartozik a kastélyhoz. Azonfelül sokféle gyűjtemény is van a kastélyban. Hearst maga egyike a legszívesebben vendéglátóknak. Alig van hét, hogy legalább 50-60 vendég ne legyen a kastélyban. A vendégnek nem kell, magával hoznia sport ruhát vagy lovagló felszerelést, erre minden-

féle ruha és eszköz a vendégek rendelkezésére áll. Állatkertjében a legszebb zebra, puma, tigris, elefánt, gazella, kenguru, majmok, zsiráfok és antilopok példányai találhatóak.

A vendégek három kötelezettséget vállalnak:

1. Nem szabad szeszes ital fogyasztaniok.
2. Mindegyik tartozik esténként megjelenni a nagyteremben.
3. Minden vendég tartozik résztvenni az esti filmelőadásokon. Hearst jelenlétében semmilyen körülmények között sem szabad beszélni a halálról. Ha a késő esti órákban a vendégek már táncolnak, fiórtolnak és nevetgélnek, az öreg ember valahol a terem sarkában ül egy papír-blokkal a kezében és lejegyzik valamelyik közelebről megjelenő vezércikkének szempontjait és elveit. Éjjelkor meg szólalnak a telefonok. San Francisco, Los Angeles és Newyork egymásután jelentkeznek és Hearst mindegyiküknek utasításokat ad a következő nap szenzációra és kritikát gyakorol a megjelent lapok tartalma fölött.

SPORT

Ma délután 7 órakor

Szeged F. C.—Universitatea

Cluj, július 1. A szombati edzőmérkőzés után ma, kedden délután 7 órakor a városi sporttelepen kerül döntésre a nagy érdeklődéssel várt Szeged FC—Universitatea nemzetközi mérkőzés. Azok, akik a szombati edzőmérkőzést végignézték, meggyőződhetnek arról, hogy a szegedi csapat kitűnő formában van és megbámulhatták a szegediek ka-

pusanak, Tóthnak ragyogó védeseit. A kitűnő játékos ma Közép-Európa egyik legjobb kapusa, akinek minden mozdulata igazi élményt jelent a sportemberek részére. Az egyetemi csapat, felhasználva a szombati edzés tanulságait, megerősítve áll ki a keddi mérkőzésre. A szegediek csatársora ugyanis, mely a Ferencváros után a legtöbb gólt lötte a tavaszi időkben, nagyon veszélyesnek bizonyult. Az Újpestől átvett Mester különös veszélyt jelent minden kapura. A keddi mérkőzést délután pontosan 7 órai kezdettel tartják meg. Tekintettel a nagy érdeklődésre, a rendezőség elővételben is adott ki jegyeket, melyeket ma délután 3 óráig a Stadion sportáruházban és az Ursus újságárusnál (Piața Unirii 20) 25 százalékos kedvezménnyel lehet váltani.

Itt említjük meg, hogy a szombati 2x35 perces edzőmérkőzésen a Szeged FC 4:1 (1:1) arányban győzött az Universitatea ellen.

A RAPID DÖNTETLENÜL JÁTSZOTT ZÁGRÁBBAN

Zágráb, július 1. Rapid—Grajanszki 0:0. Bíró Kiss Ernő. A Kis KK mérkőzés második fordulójában a Rapid kitűnően megállta helyét Zágrábban és esélye van a döntőbe való jutásra.

Belgrád. BSK—Ferencváros 1:0 (1:0).

Uj cionista könyv!
BENEDEK JÁNOS:

"A cionista munkásmozgalom eszmei és történeti fejlődése"

Az első magyarnyelvű alapvető könyv a chalucit és a cionista munkásmozgalom ideológiai tartalmáról és történetéről.
Ára 50 lej.
Megrendelhető az Uj Kelet Könyvosztályánál.

HA pontos, gyors és megbízható palesztinai információkat akar, forduljon bizalommal az Uj Kelet palesztinai információs osztályához

Az Uj Kelet kiadóhivatala megállapodott a „Hamadrich” információs irodával (Tel-Aviv), amely dr. S. Kochavi (a romániai Zsidó Párt volt főtitkára) vezetésével áll és Palesztina elismerten legjobb információs szervezete.

Az Uj Kelet palesztinai információs osztálya **felvilágosításokkal szolgál:**

1. Kereskedelmi ügyekben
2. Ipari alapítások, vámtarifák, munkaviszonyok kérdésében
3. Biztosítási ügyekben
4. Személyi- és családi ügyekben
5. A palesztinai elhelyezkedés minden ágában
6. Pénzbefektetési és ingatlanvásárlási ügyekben.

A Hamadrich elvállalja:

1. Ingatlanok kezelését
2. Ültetvények és mindenfajta földbirtokok adminisztrálását
3. Kereskedelmi és magántermészetű megbízások elintézését.

Az információkra vonatkozó kérdéseket kiadóhivatalunk továbbítja a Hamadrich irodához. Egy egyszerű információ illetéke 200 (kétszáz) lej, amely az információkérésrel egyidejűleg küldendő be kiadóhivatalunkhoz.

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadseregnek sok pénzre van szüksége. Jegyezzetek tehát hadsereg-felszerelési pénztárjegyeket (bonokat), amelyek minden nap a hivatalos órák alatt a nagybankoknál, valamint a pénzügyigazgatóságnál jegyezhetők, ahol az ehhez szükséges uralapok (blanketták) is kaphatók.

Ezek a kötvények a legkedvezőbb feltételű állampapírok, mivel 4.5 százalékkal kamatoznak. Jegyezhető három, vagy öt éves lejáratu bon, ahogyan a jegyzőfél akarja. Hat hónap múlva az állam a jegyzett összeg egyötödét (husz százaléka) visszafizeti, míg a három, vagy öt éves határidő lejártá után az egész összeget.

Hat hónap múlva az esedékes 20 százalékos részlettel és a szelvény összegével adó fizethető az államnak, tartománynak, vagy a községnek.

Akinek a lejárat előtt pénzre van szüksége, a Banca Nationalától a névérték 70 százaléka megfelelő lombarkölcsönt kaphat bonjaira, ugyanígy kamat mellett.

Minden román állampolgár, aki az ország érdekét szíven viseli, köteles pénzével elősegíteni a hadsereg felszerelését.

Cluj megye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, július 2.

Bucuresti. 13: Időjelzés, vízállásjelentés, éntrend, egészségügyi tanácsok. 13:10: Hanglemezek. 13:35: Időjelzés, sporthirek. 13:45: Operetthanglemezek. 14:15: Hírek. 14:35: Hanglemezek. 15: Közlemények. 19:50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20:01: Orvosi krónika. 20:16: Ének. 20:45: Hírek. 21: A rádió szimfónikus zenekara. 21:20: Felolvasás. 21:35: A rádió szimfónikus zenekara. 22:15: Hírek, sport-hírek. 22:30: Kamarazene. 23:40: Hírek.

Budapest I. 7:40: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13:10: Hanglemezek. 13:40: Hírek. 14:30: Cigányzene. 15:30: Hírek. 17:15: Mesék. 17:45: Hírek. 18:15: Zongora. 18:45: Felolvasás. 19:15: Hangverseny. 20:15: Hírek. 20:25: Hanglemezek. 22:15: Hangkép a Mátrából. 22:40: Hírek. 23:10: A rádió szalonzenekara. 0:20: Táncclemezek. 1:05: Hírek.

Szerda, július 3.

Bucuresti. 13: Időjelzés, vízállásjelentés, éntrend, egészségügyi tanácsok. 13:10: A Stanescu testvérek zenekara. 13:35: Időjelzés, sporthirek. 13:45: A Stanescu testvérek zenekara. 14: Hírek. 14:15: A Stanescu testvérek zenekara. 15: Közlemények. 19:50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20:01: Művészeti krónika. 20:16: Hanglemezek. 20:40: Hírek. 21: Hanglemezek. 21:15: Felolvasás. 21:30: A rádió koncertzenekarának hangversenye. 22:15: Hírek, sporthírek. 22:30: A rádió koncertzenekara. 23: Serge Reval énekel. 23:40: Hírek.

Budapest I. 7:40: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13:10: Szalonzenekar. 13:40: Hírek. 14:30: Budapesti Hangversenyzenekar. 15:30: Hírek. 17:15: Csevegés. 17:45: Hírek. 18:15: Enekkari hangverseny. 19:10: A rádió szalonzenekara. 20:15: Hírek. 20:25: Cigányzene. 21:25: Hangképek. 22:40: Hírek. 23:10: Postászenekar. 0:20: Cigányzene. 1:05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláshirdetések, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közölünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszunk és csak portózzott leveleket továbbítunk.

Kóser ebédoszt kihordásra kapható. Str. Berthelot 6.

Egy, esetleg két elegánsan butorozott szoba kertes házban kiadó. Str. Berthelot 6.

Siesta penzió Sovátán megnyitott. Olcsó árak teljes komfort. Bővebbet Cluj, Regina Maria 11, telefon 12-52, vagy dr. Mátyás Sovata, telefon 3.

Gyilkostó 1000 méter magasságban Siesta penzió. Komfortos szobák balkonnal, hidegmeleg folyóvízzel. Információk: Dr. Rosenfeld Endre, medic, Gheorgheni.

Igazán jó kóser házikoszt kapható a ZsNSZ olvasókörében, Cluj, I. Maniu 2. szám alatt. Lakodalmak és társasvacsorák rendezését olcsón vállalom. Havi abonama. Telefon: 35-40.

Egy jókarban levő kisebb teherautó csukott karosszériával eladó. „Mercur” Dej. Cuza Voda 8.

Temesvári jobb zsidó körökben bejáratos sadchen küldje be címét a kiadóba „Sadchen” jellegű.

Baia-Maren eladó disznóhizlaldának, pálinkafőzésnek, ipari üzemmek alkalmas vízjoggal rendelkező terület épületekkel. Továbbá Baia-Mare belterületén felparcellázott kb. 20 házhely. Uj Kelet fiókiadóhivatala Satu-Mare, Teofil Dragos 14.

Családi penzió, izléses kóser házikoszt és lakás, jutányos árban kapható. Utazóknak árkedvezmény. Bíró Izidor Orastie, Piața Regina Maria 23. Transilvania mellett.

Nagy helyiség gyárnak, raktárnak vagy garagénak. Ugyanott üzlethelyiség is kiadó. Paris 32.

Egy butorozott szoba kiadó. Piața Mihail Viteazul 2. Kertészné.

Orakönyvelést, könyvek felfektetését, könyvelési restanciák feldolgozását vállalja iparvállalat főkönyvelője. Cim a kiadóhivatalban.

Könyvkötészeti munkákat jelölés nélkül és olcsón készít a

GLORIA

könyvkötészet

Tulajdonos: MARK LAZAR

CLUJ, Piața Unirii 8

השקל השקל

Válsátok ki a sékelt!

KEDD, 1940. JULIUS 2.

Nap-nap mel...
mak látnak na...
adásokról, am...
hatalmak addi...
lyó roppant...
multtal összeh...
akkorára rugn...
sok, mint volta...
tama alatt. A...
val egybevetve...
szerint, ennek...
boru példátlan...
és a termelési...
egész nemzeti...
értéke ugrássz...
landóan nagyv...
nak a hadikiad...
a roppant any...
dern háboru, e...
nagyobb és n...
nemzeti jövede...
Az

Kétségtelen, megvívásának...
selő állam any...
sok ugynevez...
talan menete...
sem kisebb a...
és szervezete...
nél, valamint...
génél. Ezekn...
függ a végső...
tes tehát,ogy...
vetődik többek...
a háborusokdás...
határa, mivel...
fokig fokozni?...
egykes pénzügyi...
nyílnak adatak...
méretű fegyve...
négy-öt hónapn...
összesen nincs...
nél hosszabb ta...
költségeit fede...

Tudjuk, hogy...
események nagy...
négy évig tart...
sokkal és végső...
veres mérkőzés...
ügyi fedezet ki...
rül, hogy a pé...
háboru anyagi...
is csupán közve...
szik, valójában...
míster, ruházat...
s mindennek elő...
ru sikeres vitel...
központilag irá...
vékenység, mezo...
készségek és m...
ség.

A mel...
A hadviselés...
zése tehát első...
másodsorban pé...
lóságot a vilá...
szeme elől az a...
dásokat csupán...
lia) az adók na...
lyett inkább azt...
lasztották a had...
zeti jegybankok...
nagy vásárlóere...
neti kölcsönképp...
ták össze a mag...
szükségleti cikke...
csönkötvények...
bocsátásával így...
gazdasági vérték...
erő csökkentésé...
bankjegyet. Az...
felszaporodott ál...
boru végén, a...
már nem képvis...
helyezett tóktét...
alatt elpusztított...
képezték. Ezekn...
tétét a kötvény...
részen, avagy...
meg a háboruve...
ugyanis óriási ös...
tak és emellett...
teljesen igénybev...
raállítás. Nagy...
azonban abban, h...
egész anyagi vesz...
kölcsönjegyzők h...
zatkozás szük kö...
nagy arányosan...
et teherbíró tag...

Hogyan él az Egyesült Államok ujságfejedelme?

William Randolph Hearst negyvenöt hatalmas ujságvállalat ura. A hetvenhétéves ujság-magnás magánélete

W. R. Hearst egyike a legtüneményesebb karriernek. Egészen kicsi lappal indult meg, amit apja, egy kaliforniai milliomas ajándékozott neki. Hearst ma 77 éves és 39 ujság és folyóirat tulajdonosa, hat távirati ügynökség irányítója, filmgyáros és rézbányatulajdonos. 72 vállalat fölött gyakorol döntő befolyást. Lapjai 12 milliós példányszámban jelennek meg naponta, ami azt jelenti, hogy minden harmadik amerikai családban a Hearst-lapok valamelyike megtalálható. Legszívesebben Kaliforniában tartózkodik, mint-hogy fiatalágának éveit ott töltötte.

Ujságbirodalmát San Simeonból irányítja. Hatalmas várszerű kastélyból történik ez, amely természetesen minden komforttal rendelkezik. Hatalmas tennis pályák, uszodák és repülőter tartozik a kastélyhoz. Azonfelül sokféle gyűjtemény is van a kastélyban. Hearst maga egyike a legszívlebbes vendéglátóknak. Alig van hét, hogy legalább 50-60 vendég ne legyen a kastélyban. A vendégnek nem kell, magával hoznia sport ruhát vagy lovagló felszerelést, erre minden-

féle ruha és eszköz a vendégek rendelkezésére áll. Állatkertjében a legszebb zebra, puma, tigris, elefánt, gazella, kenguru, majmok, zsiráfok és antilopok példányai találhatóak.

A vendégek három kötelezettséget vállalnak:

1. Nem szabad szeszes ital fogyasztaniok.
2. Mindegyik tartozik esténként megjelenni a nagyteremben.

3. Minden vendég tartozik résztvenni az esti filmelőadásokon. Hearst jelenlétében semmilyen körülmények között sem szabad beszélni a hallárol. Ha a késő esti órákban a vendégek már táncolnak, fiórtolnek és nevetgélnek, az öreg ember valahol a terem sarkában ül egy papír-blokkal a kezében és lejegyzi valamelyik közelebről megjelenő vezércikkének szempontjait és elveit. Éjfélkor meg szólalnak a telefonok. San Francisco, Los Angeles és Newyork egymásután jelentkeznek és Hearst mindegyiküknek utasításokat ad a következő nap szenzációra és kritikát gyakorol a megjelent lapok tartalma fölött.

SPORT

Ma délután 7 órakor

Szeged F. C.—Universitatea

Cluj, július 1. A szombati edzőmérkőzés után ma, kedden délután 7 órakor a városi sporttelepen kerül döntésre a nagy érdeklődéssel várt Szeged FC—Universitatea nemzetközi mérkőzés. Azok, akik a szombati edzőmérkőzést végignézték, meggyőződhetnek arról, hogy a szegedi csapat kitűnő formában van és megbámulhatták a szegediek ka-

pusának, Tóthnak ragyogó védéseit. A kitűnő játékos ma Közép-Európa egyik legjobb kapusa, akinek minden mozdulata igazi élményt jelent a sportemberek részére. Az egyetemi csapat, felhasználva a szombati edzés tanulságait, megerősítve áll ki a keddi mérkőzésre. A szegediek csatársora ugyanis, mely a Ferencváros után a legtöbb gólt lőtte a tavaszi időkben, nagyon veszélyesnek bizonyult. Az Újpestől átvett Mester különös veszélyt jelent minden kapura. A keddi mérkőzést délután pontosan 7 órai kezdettel tartják meg. Tekintettel a nagy érdeklődésre, a rendezőség elővételben is adott ki jegyeket, melyeket ma délután 3 óráig a Stadion sportáruházban és az Ursus ujságárusnál (Piața Unirii 20) 25 százalékos kedvezménnyel lehet váltani.

Itt említjük meg, hogy a szombati 2x35 perces edzőmérkőzésen a Szeged FC 4:1 (1:1) arányban győzött az Universitatea ellen.

A RAPID DÖNTETLENÜL JÁTSZOTT ZÁGRÁBAN

Zágráb, július 1. Rapid—Gradjanski 0:0. Bíró Kiss Ernő. A Kis KK mérkőzés második fordulójában a Rapid kitűnően megállta helyét Zágrábban és esélye van a döntőbe való jutásra.

Belgrád. BSK—Ferencváros 1:0 (1:0).

Uj cionista könyv!
BENEDEK JÁNOS:
„A cionista munkásmozgalmak eszmei és történeti fejlődése”

Az első magyar nyelvű alapvető könyv a chalucit és a cionista munkásmozgalmak ideológiai tartalmáról és történetéről. Ára 50 lej. Megrendelhető az Uj Kelet Könyv-osztályánál.

MA pontos, gyors és megbízható palesztinai információkat

akar, forduljon bizalommal

az Uj Kelet palesztinai információs osztályához

Az Uj Kelet kiadóhivatala megállapodott a „Hamadrich” információs irodával (Tel-Aviv), amely dr. S. Kochavi (a romániai Zsidó Párt volt főtitkára) vezetésével áll és Palesztina elismerten legjobb információs szervezete.

Az Uj Kelet palesztinai információs osztálya

felvilágosításokkal szolgál:

1. Kereskedelmi ügyekben
2. Ipari alapítások, vámtarifák, munkaviszonyok kérdésében
3. Biztosítási ügyekben
4. Személyi- és családi ügyekben
5. A palesztinai elhelyezkedés minden ágában
6. Pénzbefektetési és ingatlanvásárlási ügyekben.

A Hamadrich elvállalja:

1. Ingatlanok kezelését
2. Ültetvények és mindenfajta földbirtokok adminisztrálását
3. Kereskedelmi és magántermészeti megbízások elintézését.

Az információkra vonatkozó kérdéseket kiadóhivatalunk továbbítja a Hamadrich irodához. Egy egyszerű információ illetéke 200 (kétszáz) lej, amely az információkérésrel egyidejűleg küldendő be kiadóhivatalunkhoz.

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadseregnek sok pénzre van szüksége. Jegyeztek tehát hadsereg-felszerelési pénztárjegyeket (bonokat), amelyek minden nap a hivatalos órák alatt a nagybankoknál, valamint a pénzügyigazgatóságnál jegyezhetők, ahol az ehhez szükséges irlapok (blanketták) is kaphatók.

Ezek a kötvények a legkedvezőbb feltételű állampapírok, mivel 4,5 százalékkal kamatoznak. Jegyezhető három, vagy öt éves lejáratu bon, ahogyan a jegyzőfél akarja. Hat hónap múlva az állam a jegyzett összeg egyötödét (husz százalékát) visszafizeti, míg a három, vagy öt éves határidő lejártá után az egész összeget.

Hat hónap múlva az esedékes 20 százalékos részzellettel és a szelvény összegével adó fizethető az államnak, tartományoknak, vagy a községnek.

Akinek a lejárat előtt pénzre van szüksége, a Banca Națională-tól a névérték 70 százalékának megfelelő lombárkölesont kaphat bonjaira, ugyanúgy kamat mellett.

Minden román állampolgár, aki az ország érdekét szíven viseli, köteles pénzével elősegíteni a hadsereg felszerelését.

Cluj megye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, július 2.

Bucuresti. 13: Időjelzés, vizállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 13:10: Hanglemezek. 13:35: Időjelzés, sporthirek. 13:45: Operetthanglemezek. 14:15: Hírek. 14:35: Hanglemezek. 15: Közlemények. 19:50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20:01: Orvosi krónika. 20:16: Ének. 20:45: Hírek. 21: A rádió szimfonikus zenekara. 21:20: Felolvasás. 21:35: A rádió szimfonikus zenekara. 22:15: Hírek, sport-hírek. 22:30: Kamarazene. 23:40: Hírek.

Budapest I. 7:40: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13:10: Hanglemezek. 13:40: Hírek. 14:30: Cigányzene. 15:30: Hírek. 17:15: Mesék. 17:45: Hírek. 18:15: Zongora. 18:45: Felolvasás. 19:15: Hangverseny. 20:15: Hírek. 20:25: Hanglemezek. 22:15: Hangkép a Mátrából. 22:40: Hírek. 23:10: A rádió szimfonikus zenekara. 0:20: Táncclemezek. 1:05: Hírek.

Szerda, július 3.

Bucuresti. 13: Időjelzés, vizállásjelentés, étrend, egészségügyi tanácsok. 13:10: A Stanescu testvérek zenekara. 13:35: Időjelzés, sporthírek. 13:45: A Stanescu testvérek zenekara. 14: Hírek. 14:15: A Stanescu testvérek zenekara. 15: Közlemények. 19:50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20:01: Művészeti krónika. 20:16: Hanglemezek. 20:40: Hírek. 21: Hanglemezek. 21:15: Felolvasás. 21:30: A rádió koncertzenekarának hangversenye. 22:15: Hírek, sporthírek. 22:30: A rádió koncertzenekara. 23: Serge Reval énekel. 23:40: Hírek.

Budapest I. 7:40: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13:10: Szalonzene. 13:40: Hírek. 14:30: Budapesti Hangversenyzenekar. 15:30: Hírek. 17:15: Csevegés. 17:45: Hírek. 18:15: Énekkari hangverseny. 19:10: A rádió szalonzene. 20:15: Hírek. 20:25: Cigányzene. 21:25: Hangképek. 22:40: Hírek. 23:10: Postászenekar. 0:20: Cigányzene. 1:05: Hírek.

השקל השקל

Váltások ki a sékelt!

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláshirdetések, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előfizetés mellett közzétehetjük. Jelzés levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózott leveleket továbbítunk.

Köser ebédoszt kihordásra kapható. Str. Berthelot 6.

Egy, esetleg két elegánsan butorozott szoba kertés házban kiadó. Str. Berthelot 6.

Siesta penzió Sovátán megnyitott. Olcsó árak, teljes komfort. Bővebbet Cluj, Regina Maria 11, telefon 12-52, vagy dr. Mátyás Sovata, telefon 3.

Gyilkostó 1000 méter magasságban Siesta penzió. Komfortos szobák balkonnal, hidegmeleg folyóvízzel. Információk: Dr. Rosenfeld Endre, medic, Gheorgheni.

Igazán jó köser házikoszt kapható a ZsNSZ olvasókörében, Cluj, I. Maniu 2. szám alatt. Lakodalmak és társasvacsorák rendezését olcsón vállalom. Havi abonama. Telefon: 35-40.

Egy jókarban levő köser teherautó csukott karosszériával eladó. „Mercur” Dej. Cuza Voda 8.

Temesvári jobb zsidó körökben bejáratos sadchen küldje be címét a kiadóba „Sadchen” jellegre.

Baia-Maren eladó dísnőhizlaldának, pálinkafőzésnek, ipari üzemenk alkalmas vízjoggal rendelkező terület épületekkel. Továbbá Baia-Mare belterületén felparcellázott kb. 20 házhely. Uj Kelet fiókiadóhivatala Satu-Mare, Teofil Dragos 14.

Családi penzió, izléses köser házikoszt és lakás, jutányos árban kapható. Utazóknak érdekes. Bíró Izidor Orastie, Piața Regina Maria 23. Transilvania mellett.

Nagy helyiség gyárnak, raktárnak vagy garagának. Ugyanott üzlethelyiség is kiadó. Paris 32.

Egy butorozott szoba kiadó. Piața Mihail Viteazul 2. Kertészné.

Oraknyelvést, könyvek felfektetését, könyvelési restanciák feldolgozását vállalja iparvállalat főkönyvelője. Cim a kiadóhivatalban.

Könyvkötészet munkákat készítenek és olcsón készítenek.

GLORIA

könyvkötészet

Tulajdonos: MARK LAZAR.

CLUJ, Piața Unirii 1.

Nap-nap mellek látnak napadásokról, amelyek hatalmak addigig lyó roppant amulttal összehasakkorára rugnak sok, mint voltak tama alatt. A nyál egybevetve, szerint, ennek mboru példátlanul és a termelési egység nemzeti értke ugrásszerűen nagyobbak a hadikládák a roppant anyadern háboru, ez nagyobb és nagymeneti jövedele

Az

Kétségtelen, megvívásának igeselő állam anyasok ugynevezett talan menete.

sem kisebb a leés szervezete mnel, valamint a gényl. Ezekne

függ a végső dítas tehát, hogyvetődik többek k

a háboruskodás határa, mivel é

fokig fokozni? egyen pénzügyi

nyílnak adtak méretű fegyver

négy-öt hónapán összesen nincs a

nél hosszabb tar költségeit fedezu

Tudjuk, hogy események nagy

négy évig tarcsokkal és végső b

veres mérkőzésb

ügyi fedezet kim

rül, hogy a pénz

háboru anyagi

is csupán követszik, valójában a

miszer, ruházat,

s mindenek elő

ru sikeres vitel

számpontilag irány

vékenység, mező

készültség és m

ség.

A hadviselés a

zése tehát elsős

másodszorban p

lóságot a világh

szeme elől az a

Vezethet-e gazdasági összeroppanásra a most zajló európai háború

A második világháború teherpróbája

Nap-nap mellett ijesztőbbnél ijesztőbb számok látnak napvilágot azokról az óriási kiadásokról, amelyekbe a háboruszkodó nagyhatalmak addigi felkészültsége és most folyó roppant arányú harcok kerülnek. A multtal összehasonlítva, körülbelül tízszer akkora ragnak már eddig is a hadikiadások, mint voltak a világháború négy évi tartama alatt. A nemzeti jövedelem nagyságával egybevetve, a statisztikusok számítása szerint, ennek mintegy felét nyelik el a háború példátlanul nagy költségei. A hadviselés a termelési konjunkturával jár és így az egész nemzeti termelés pénzben kifejezett értéke ugrásszerűen emelkedik, de ennél állandóan nagyobb arányú növekedést mutatnak a hadikiadások. Minél tovább tart tehát a roppant anyagi erőfeszítés követelő modern háború, ez a telhetetlen moloch egyre nagyobb és nagyobb részét emészt fel a nemzeti jövedelemnek.

Az anyagi teherbírási jelentősége

Kétségtelen, hogy a háború győzelmes megvívásának igen fontos feltétele a hadviselő állam anyagi teherbírási, a hadikiadások ugynevezett „finanszírozásának” zavartalan menete. Ennek jelentősége semmivel sem kisebb a lelki, szellemi, testi, termelési és szervezeti minél teljesebb felkészültségénél, valamint a kiváló hadviselési képességénél. Ezeknek együttes jelenlététől függ a végső diadal sorsa. Szinte természetesen tehát, hogy minden nagy háborúnál felvetődik többek között az a kérdés is: hol van a háboruszkodás anyagi teherbírási felső határa, mivel és hogyan lehet ezt a végső fokig fokozni? — A világháború kitörésekor egyes pénzügyi szakemberek ama véleményüknek adtak kifejezést, hogy ez a nagyméretű fegyverkezés nem tarthat tovább négy-öt hónapnál, mert az egész világnak összesen nincs annyi „pénz”, amellyel ennél hosszabb tartamu általános háborúnak költségeit fedezni lehetne.

Tudjuk, hogy erre a szaraz jöslásra az események nagyon is rációltak. A háború négy évig tartott egyre növekvő hadikiadásokkal és végső kimenetelére a harcra, fegyveres mérkőzésben dönt el, nem pedig pénzügyi fedezet kimerülése folytán. Itt is kiderül, hogy a pénz — miként általában — a háború anyagi feltételeinek előteremtésénél is csupán közvetítő, lebonyolító szerepet játszik, valójában azonban a hadviseléshez élelmiszer, ruházat, fegyver, munició szükséges és mindennek előállítását biztosító és a háború sikeres vitelének szolgálatába állított és központilag irányított fokozott termelési tevékenység, mezőgazdasági és ipari teljes felkészültség és minél tökéletesebb szervezethez.

A háború anyagi fedezése: termelési probléma

A hadviselés anyagi szükségleteinek fedezése tehát elsősorban gazdasági és csupán másodsorban pénzügyi probléma. Ezt a valóságát a világháborúban eltapkarta soknak szeme elől az a körülmény, hogy a hadikiadásokat csupán részben fedezték (főleg Anglia) az adók nagyarányú emelésével. Ehelyett inkább azt a finanszírozási eljárást választották a hadviselő államok, hogy a nemzeti jegybankok feltétlen bizalmat élvező és nagy vásárlóerejű bankjegyeit vették átmeneti kölcsönként igénybe, ezekkel vásárolták össze a magángazdaságtól a hadsereg szükségleti cikkei, majd pedig állami kölcsönkötvények (hadikölcsönök) ismételt kibocsátásával igyekeztek visszaszivattyúzni a gazdasági vérkeringésbe került és a vásárlóerő csökkentésével fenyegető nagytömegű bankjegyet. Az ilyen módon milliárdokra felszaporodott állami kölcsönkötvények a háború végén, a dolog természeténél fogva, már nem képviselhetek gyümölcsözőleg elhelyezett tőkét, hanem a négyéves háború alatt elpusztított javak roppant tömegét jelképeztek. Ezeknek a kötvényeknek ellenértékét a kötvény tulajdonosai csupán csekély részben, avagy egyáltalán nem kaphatták meg a háborúvesztés államokban. Ezekre ugyanis óriási összegű jóvátételeket hártottak és emellett megmaradt anyagi erejüket teljesen igénybevette gazdasági életük talpraállítása. Nagy igazságtalanság rejlett azonban abban, hogy ilyen módon a háború egész anyagi veszteségének viselését a hadikölcsönjegyzők hazafiasan gondolkodó, áldozatkész szűk körére hártották, ahelyett, hogy arányosan szétosztották volna a nemzeti teherbírói tagjai között.

A jelen nemzedék viseli a modern háború költségeit

A modern háborúra való felkészülésnél a kormányok igyekeztek a világháborúban ily vonatkozásban szerzett gyakorlati tapasztalatokból a szükséges tanulságot levonni. A főtörvényes most már nem arra irányul, hogy a háború költségeit kölcsönfelvételek alakjában látszólag a jövő nemzedékre hártásák, hanem nyíltan és tudatosan a mostani nemzedéknek kell viselnie a modern háború roppant terheit. Történik ez olyképpen, hogy a nagy vagyonok és jövedelmek sulyos arókat rónak, míg a legszegyebb néprétegek fogyasztását egyrészt szintén megterhelik fogyasztási adókkal, másrészt pedig közvetlen módon is korlátozások alá vetik, hogy az ily elvont javakról minél többet juttathasson az állam hadicélokra, a hadsereg tagjainak és a hadicikkell előállítóknak kifogástalan ellátására. Amennyiben kiegészítésképp

pen a hadviselő kormányok a kölcsönkibocsátások eszközeihez is nyúlnak, ezek inkább kényszerjellegűek, egyenletesen, illetve arányosan egész rétegek pénzügyi teherbírást és áldozatkészességét veszik igénybe és csak a háborút követő távoli időben ígérnek ezért ellenértéket.

Mindezekből természetesen következik, hogy a háboruszkodó államok anyagi teherbírási nem a rendelkezésre álló pénzerő nagyságától és a pénzügyi szervezethez főkától függ, hanem főképpen számos más, inkább gazdasági természetű körülménytől. Így a nyersanyagkészletek, a termelési kapacitástól és fokozásának technikai és kémiai lehetőségeiről, a rendelkezésre álló külföldi beszerzési forrásoktól és az azoknak nyújtandó ellenértékektől, a javak megfelelő szétosztásától, a fogyasztás fegyelmességétől. Megannyi olyan tényező, amelynek meglévé, vagy előteremthető hatóerejét lemérni és abból az anyagi teherbírási hatására következtetni sem lehet. Egy bizonyos csupán, hogy a modern háború dologi fedezetének előteremtése, a hadviselés óriási gépezetének állandó üzemeltetése eddig nem ismert gazdasági erőfeszítést és a polgári szükségletek kielégítésének nagymértékű háttérbeszorítását, frontmögötti lakosság életszínvonalának lényeges leszállítását teszi szükségessé és mindenkitől minden áldozatnak meghozatalát a mindennél fontosabb sorsdöntő diadal kivívására.

KÖZGAZDASÁG

Az adóamnesztia kérések bejelentési határidejét július 31-ig meghosszabbították

A kihágási ügyek kedvezményes elintézésének új határideje július 31.

Bucuresti, július 1. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben az adóamnesztia igénybevételének határidejét július 31-ig meghosszabbította. Ezek szerint azok a cégek, amelyek az évi adójuknak ötven százalékát általánként felajánlják, tíz évre visszamenően mentesülnek az egyenesadók kapcsolatos könyvvizsgálati ellenőrzések alól.

Egy másik rendeletben a pénzügyminiszter a kihágási bírságok kedvezményes fizetésének határidejét ugyancsak július 31-ig meghosszabbította. E rendelet szerint első ren-

detben felsorolt bírságok 90—98 százalékos kedvezményrel rendelkezhetnek, vagyis a bírságösszegnek csak a 2—10 százaléka fizetendő be.

Egy harmadik rendeletben a pénzügyminiszter ismét figyelmezteti a kereskedőket, hogy a két százalékos nemzetvédelmi bélyegeknél az a része ragasztandó a vevőnek adandó fizetési jegyzékre, amelyen a számszám van, míg a másik része a kereskedő által megőrzendő cotorra (szelvényre) ragasztandó.

Változatlanul nehéz a bányásági gyáripar helyzete

Timisoara, július 1. (Az Uj Kelet tud.) A múlt hónapban már beszámoltunk a bányásági gyáripar egyre nehezebbé váló helyzetéről, amit egyrészt a fokozódó nyersanyaghiány, másrészt pedig a belső piacok elcsúszása és a külföldi exportlehetőségek megszűnése idézett elő. Ez a helyzet azóta csak súlyosbodott. A világpolitikai események egyes ipari cikkek exportját, amely az utóbbi években már jelentős tétele képezett, egyelőre teljesen lehetetlenné tették. A nyersanyagok beszerzése még bizonytalanabbá vált és az az elhárulást már megrendelt és utnak indított anyagok beérkezését is kétségessé teszi.

A belső piac, elsősorban pedig a bányásági fogyasztókörzés egyre rezerváltabbá válik és komolyabb forgalom csak a legelsőrendű szükségleti cikkek terén észlelhető. A bányásipar, textilipar, háztartási cikkek ipara kénytelen a termelés csökkentésével számolni, de még az élelmiszer ipara és az élelmiszerkereskedelelem is erősen érzi, hogy a fogyasztókörzés alig képes lépést tartani az árak emelkedésével és igényeit a legvégső lehetőségeikig csökkenti.

Mindezek ellenére a bányásági gyáripar min-

dent elkövet, hogy a termelés folytonossága ne szenvedjen. Egyes ipari üzemek a várható lehetőségek ellenére is fenntartják a termelésüket és amennyire a nyersanyaghiány engedi, folytatják a termelést. A ruházati cikkekben kisebb ármegemelés is észlelhető, ez azonban nem hozta meg a kívánt eredményt, mert a fogyasztótörégek egyekszegen minden felesleges kiadást kerülnek.

Bányásági gyáripari körökben tisztán látják a helyzet nehézségeit, de ugyanakkor széleskörű óvatossággal és kitartással áldozatokat is hoznak a már meglévő keretek fenntartása érdekében. Egyes üzemek kisebb befektetéseket is eszközöltek, különösen épületek javítását és átrendezését illetően. A Bányásági gyáripar ma már annyira fejlett, hogy a termelés megszüntetése sulyos gazdasági megrázkódtatást okozna és ennek tudatában a gyárosok igyekeznek szembenézni a rendkívül kedvezőtlen körülmények által teremtett helyzettel. Az alkalmazottak és munkások körében eddig nem történtek nagyobb arányú elbocsátások és erre remélhetőleg nem is fog sor kerülni, mert ez szükségszerűen és elsősorban a fogyasztótöréteket gyöngítené.

ből származó tüzfát. Ezen erdők tulajdonosai kötelesek a CAPS igazgatóságával közölni az eladási feltételeket és a CAPS öt napon belül válaszol, közölve, hogy gyakorolni akarja-e elővételi jogát. Minden eladás, amelyet a fenti szabályok figyelmen kívül hagyásával eszközölnek, érvénytelen.

2. Engedélyezik az 1940—41. évre tervezett termelésből fennmaradt mennyiségek a kitermelési tervezetben foglalt mennyiségek előtti kivágását. Ezek a mennyiségek legfeljebb három évi lehetőség kitermelését foglalhatják magukban, beleértve azokat a mennyiségeket is, amelyek kitermelése erre az évre volt kötelező. Abban az esetben, ha a kitermelést nem végzik el az 1940—41. termelési évben, a kitermelési engedélyt megsemmisítik. Ha egyes erdőkben nem a szállítási esz-

közök hiánya miatt nem lehetne a termelést azonnal eszközölni, a termelés ugyanazon tulajdonos más érdekében is folytatható, feltéve, hogy annak a kitermelési mennyiség kedvezőbb feltételek mellett szállítható el. Ami a nemzetvédelmi szempontból szükséges azon erdőket illeti, amelyek egyrészt később amugyis erdősített legelővé változott volna át, itt a nemzetvédelmi övezetek tiszteletbentartásával, az erdők irtása előbb elkezdhető, mint ahogyan azt tervezték. Az új nemzetvédelmi övezetek tiszteletbentartásával, az erdők irtása előbb elkezdhető, mint ahogyan azt tervezték. Az új nemzetvédelmi zónát az erdőben az erdészeti kerület vezetője, a nagyvezérkar kiküldöttjével egyetértően állapítja meg és erről jegyzőkönyvet vesz fel.

A fenti munkálatok technikai keresztülvitelének megkönnyítése végett az erdők jelenlegi kereskedelmi igazgatósága átalakul az állami erdők pénztárkezelőségévé.

A júniusi médio napjaiban élmilliárdtal emelkedett a bankjegyforgalom

A Banca Nationala most közzétett június 15-i hetikimutatása szerint a júniusi médio napjaiban jelentéktelen aranybeszolgáltatás történt és az ércfedezet összege változatlanul 31 milliárd 562.676.709 lej. A forgalomban levő bankjegyek összege 553.5 millióval 33 milliárd 464.660.400 lejre emelkedett, ugyanakkor a látra szóló kötelezettségek (gírőszámok) végösszege is növekedett hetvenkét és fél millióval, a különböző állami számlákra történt nagyszámú befizetések következtében. Ily módon a bruttó bankjegyforgalom összesen 626 millióval növekedett. A fedezeti arány 3.9 ezrelékel 43.98 százalékra csökkent. A kereskedelmi váltótárca 80 millióval 19 milliárd 174.599.009 lejre, a lombardhitelek összege 17 millióval 5 milliárd 133.656.683 lejre emelkedett. A magángírőszámok egyenlege 516.5 millióval 11 milliárd 968.213.639 lejre csökkent.

A ROMAN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZAFOLYAMAI:

107% felárral:	
Dollár	211.65—217.97
font	851.80—877.34
palesztinai font	852.84—878.40
egyiptomi font	873.54—899.73
svájci frank	47.71—49.27
38% felárral:	
font	567.87—584.91
svájci frank	31.88—32.64
francia frank	3.24—3.31
márka	49—50
olasz lira	7.17—8.25—9.50
pengő	26.50—27
ceahkorona	4.68—4.77
szlovákkorona	4.68—4.77
török lira	92.—
dínár	2.898—3.05

A SZABADFORGALMI DEVIZAHIVATAL ARFOLYAMAI:

(70%-os kvóták)	
Angol font	973.50
palesztinai font	974.50
egyiptomi font	997.80
dollár	241.90
svájci frank	54.23
francia frank	5.50
svédkorona	57.69
török lira	192
angol font, 40%-os kvóta	1023
angol font, 20%-os kvóta	1073

A B) lista kompenzációs árfolyamai:
font, angliai árukra 1.000
font, angol gyanmatok áruira 990

— Két kirakatba rohantak be a megvadult lovak. Temesvárról jelentik: Gheorghe Gheorghe belinci gazdálkodó kocsiával bejött Temesvárra, hogy itt bevásárlásokat eszközöljön. A gyárvaros Dacilor utcában egy arra robogó villamos zajától a lovak megbokrosodtak és elragadták a szerkezet. Gheorghe megkísérelte a lovak megfékezését, de azok egyre vadabban száguldoztak és valóságos pánikot keltettek a járókelők között, aki a kapuk alá menekültek. A lovak hirtelen felszaladtak a járdára és berohantak a Kohn és Társa cég kirakatába. Az üveg hatalmas csörömpöléssel összetört, mire a lovak még jobban megriadva nekirohantak a szomszédos Anzler cég kirakatának is. A betört üvegektől a két állat komolyabb sérüléseket szenvedett és ezért végül is megállították. Személyi baleset szerencsére nem történt. A rendőrség vizsgálatot tartott a kárigények tisztázására.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE,
HIRDESSZEN AZ UJ KELET-BEN!

UJ KELET *Legújabb hírek*

Internálják a közrend ellen vétőket

Szigoru záróra és csoportosulási tilalom. Felfüggesztették a közhivatalnokok szabadságát

Bucuresti, julius 1. Az államrend védelméről szóló 1938 április 15-ről keletkezett törvény 88-ik szakaszának értelemben a belügyminisztérium elrendelte, hogy közlőjük táviratilag a belügyminisztériummal azon egyének neveit, akik az állambiztonság és a közrend elleni tevékenységet fejtenek ki, hogy a bűnösöket internálják.

Bucuresti, julius 1. (Rador.) Mihail Ghelmegeanu belügyminiszter az alábbi rendelkezéseket adta ki:

1. A nyilvános- és szórakozóhelyek éjjel 11 órakor kötelesek zárni.
2. Tilos négy személynél többnek az utcán való csoportosulása.
3. Végérvényesen bezártnak azok a nyilvános helyek, ahol a közbiztonságra valamint az államvédelmére fenyegető híreket terjesztenek.
4. Tilos bármilyen összejövetelt tartani katonai hatóságok előzetes engedélye nélkül.

5. Idegen személyek elszállítását azonnal jelenteni kell a rendőrségnek.

6. A rendőrhatalóságok megbízást kapnak arra, hogy megfelelő intézkedéseket foganatosítsanak a fentiek végrehajtására.

Bucuresti, julius 1. (Rador.) A minisztereink köztudomására hozza, hogy a minisztertanács 1940 június 1-ről keletkezett 1599. számú naplójával felfüggesztették az összes közhivatalnokok szabadságát. A szabadságoltak tartoznak azonnal jelentkezni hivatalaikban. Ugyanakkor 1940 június elsejei kezdettel a következőképp határozták meg a közhivatali munkarendjét: munkanapokon 9 és 13 és 16 és 19 órák között, vasár- és ünnepnapok kivételével.

A speciális szolgálatok (CFR, posta, stb.) hivatalnokainak munkarendjét a törvények és a különleges rendelkezések szabják meg.

A Nemzet Pártjának felhívása az ország lakosságához

Bucuresti, julius 1. (Rador.) Urdareanu, a Nemzet Pártjának vezérkari főnöke és Victor Moldovan főtitkár az alábbi felhívást intézték az ország lakosságához:

ROMANOK!

A román nemzet egységét kegyetlen megpróbáltatás érte. Ez a megpróbáltatás távol attól, hogy legyűrjön bennünket, lelkünkben kemény elszántságot ébreszt, hogy szabadon éljünk, hogy szoros egységben eljűnk meg román szolidaritásunk érzését, amelynek értelme megrázóbb számunkra, mint bármikor. Szükségtelen ma román szolidaritásról beszélni. Beszarábiai és bukovinai testvéreink szenvedése miatt ejtett könnyeink, a földjükről, a nagy vajdák sírja mellől a temetőik mellől, amelyekben román nemzedékek százai pihennek, előztek szomorú menete egyetlen csepp vérben, egyetlen elhatározásban egyesített bennünket, a vesztély pedig, amely más országrészek és más határokon leselkedik reánk, kinyitotta szemünket és a valóságra ébresztett bennünket. Nem lehetünk sorsunk kormányosai, ha nem leszünk szorosan egységesek a román szolidaritás érzésében.

ROMANOK!

E zavaros idők kegyetlen fergetegében öfel sége a király egész tetterével, egész áldozatkészségével, egész bölcsességével nagy gondjainknak szentelte magát és éjszakákon keresztül dolgozott, kutatott és gondolkodott, hogy áthatoljon a reánk borult sötétségben és hogy megvilágítsa azt az utat, amelyen holnap haladnunk kell. Az óriási román szenvedés fölött a király felemelte elszánt akaratunk zászlóját, hogy szembeszálljunk a viharokkal és nemzeti szabadságaink teljében éljünk. Amíg ez a zászló magasan lobog az idők viharában, semmi sincs elveszve. Egyetlen kötelességünk, hogy egységesen sorakozzunk királyunk köré és hogy férfiasan bizodalommal nézzünk a jövőbe. Az egész hadsereg a kötelesség őrse áll. A román nép szíve helyén van, itéletünk világos, bölcsességünk nyugodtan uralkodik fájdalmaink és vágyaink fölött. Nem félünk a haláltól, nem riaszt meg bennünket semmi. Ennyi elég számunkra.

ROMANOK!

A Nemzet Pártja késelem nélkül soraiba hív benneteket. Hozzátok magatokkal a ti hiteteket, a ti erőteket, érzéseiteket és lelkesedéseiteket. A nemzeti energia hatalmas urnáját kell színlüktől megtöltenünk mindannyiunk hozzájárulásából. Ebből az urnából áldozik a király. Ebből az urnából táplálkoznak mai és holnapi eszményeink. Az egész román nép má tól kezdve a nemzet pártján keresztül fog élni. A nemzet pártjában acélozódik meg harci készsége és védelmi elszántsága, a nemzet pártja fogja történelmének rendelkezésére bo-

csátani azt a vért, ami a nemzet jövőjének megteremtéséhez szükséges. A Nemzet Pártjában fogamzik majd meg az új, egyetlen és egyedül jó és rossz századok, szenvedések és örömek fölött diadalmaskodó örök román szellem. A Nemzet Pártjában fog növekedni óriási lángolással a román nemzet sorsának tüze. A Nemzet Pártjában fog égni és elemésződni dácóromán lelkünk kováját, ugyanannak az eszmének szolgálatában, amelyért szüleink és közlünk is annyian életüket áldozták: a román nemzeti egységért.

ROMANOK!

Fel a fejekkel, változtassátok a fájdalmat sziládsággá. Ne kételkedjétek és ne legyetek kishitűek. Bizzatok a királyban és önmagatokban, teljesítsétek kötelességeiteket tökéletesen, bátor és igaz emberekhez méltóan. A román zászló redői alatt kiáltások minden erőtköböl: **Éljen a király! Éljen Románia!**

A Nemzet Pártjának vezérkari főnöke:

ERNEST URDAREANU
VICTOR MOLDOVAN, főtitkár.

A nagyvezérkar kommunikéje 1940. július elsejéről

BUCURESTI, julius 1. (Rador.) *Julius elsején Beszarábia kiürítési műveletei az előzetesen megállapított terv szerint folytak a következő vonalig:*

Nord-Zeletin, Nord-Cindei, Adamcata, Poieni, Binauti, Brinceni, Edinita, Recea, Chisca, Reimi, Calaras, Ciuciuleni, Romanesti, Lacul Chitai.

Azokon a helyeken, ahol csapatainknak a szovjetszervezetek gyorsított egységei által való elhagyása folytán incidensek fordultak elő, ezeket általában kielégítő módon intézték el a két ország katonai vezetői között folytatott tárgyalások eredményeképpen.

A svéd külügyi államtitkár Moszkvában

Moszkva, julius 1. (Rador.) A Tass iroda jelentése szerint Bogner helyettes svéd külügyminiszter szombaton Moszkvába érkezett.

A SZOVJET A BEKÉS MEGOLDASRÓL

Moszkva, julius 1. (Rador.) A Tass ügynökség hivatalos közleményét továbbít, amely kiemeli, hogy a szovjetunió békes módszerekkel él a viszályok elintézésében. Beszarábia ügye kölcsönös megegyezés alapján intézhető el, ami az igazi béke alapját veti meg.

Holnap ül össze a parlament

BUCURESTI, julius 1. (Rador.) A képviselőház és szenátus július 3-án, szerdán délután 4 órakor együttes gyűlést tart. A parlament együttes külpolitikai bizottsága kedden délután 4 órakor ülésezik.

Hivatalos jelentés a galaci incidensekről

Bucuresti, julius 1. (Rador.) Bizonyos Galajon történt incidensekkel kapcsolatban a belügyminisztérium a következőket közli:

„Kétezer munkásból álló csoport várakozott tegnap este katonai őrizet alatt a galaci állomáson arra, hogy kivánságuknak megfelelően Beszarábia utazzanak. Néhányan közülük felláztak, mert nem bocsátották azonnal rendelkezésükre a vasuti szerelvényt, megkísérelték kitörni az őrizet alól. Megál-

lásra szólították fel őket, mire fegyverrel szembe fordultak. Több halott van. Letartóztatások történtek. Az őrség két katonát és egy detektívét veszített. A rendet rövid idő múltán helyreállították és az állomást kiürítették.

Ugyancsak a belügyminisztérium közli, hogy Beszarábia és Észak-Bukovina kiürítése programszerűen és a kiadott utasításoknak megfelelően folyik.

Szigoru intézkedések a beszarábiai és bukovinai menekültek kiuzsorázására

BUCURESTI, julius 1. (Rador.) *Az üzérkedés megfékezésére alakult főbizottság közli: Tekintettel azokra a körülményekre, melyek Beszarábia és Bukovina lakosságának nagyrésztét megfélemlítési lehetőségétől, felszólítjuk az összes olyan ellenőrző szerveket, amelyek az üzérkedés megfékezése érdekében tevékenykednek, hogy kettőzött erőfeszítéssel igyekezzenek megvédeni ezt a szertencsétlen lakosságot attól, hogy kapzsi kereskedők áldozataivá váljanak. A becsület és emberségesség érzete arra kötelez bennünket, hogy ne sajnáljunk semmilyen áldozatot fajtestvéreink megvédésére, akiket a sors a vándorlás, sőt éhség útjaira vetett. Az ellenőrző szerveket az üzérkedési hivatalokat és a nemzeti gárdák bajtársait felkérjük, hogy a legszigorubb intézkedéseket foganatosítsák a törvényes rendelkezések betartására ott, ahol erre szükség fog mutatkozni.*

Nemzet Pártja gárdáinak főparancsnoka.

Weygand tábornok Szíriába utazott

Mussolini a fronton

RÓMA, julius 1. (Rador.) *Weygand tábornokot Szíriába küldték, hogy ellenőrizze a közelkeleti francia hadsereg fegyverletételét. A német távirati iroda tudni véli, hogy Weygand tábornok útja az angol-francia feszültség következtében vált szükségessé. A keleti francia hadsereg leszerelése súlyos csalódást okozott az angol kormány számára, miután ezzel 130 ezer katonát vesztenek el. Anglia igyekezni fog Szíriát az angol világbirodalomhoz csatolni, mert ellenkező esetben igen nehéz helyzetbe kerülhet.*

RABAT, julius 1. (Rador.) *A Havas jelenti: Nogues tábornok Rabatba érkezett ahol 24 órát időzött. Meglátogatta a szultánt és tárgyalt a helyi hatóságok vezetőivel.*

Összeült a fegyverszüneti bizottság

Wiesbaden, julius 1. (Rador.) A fegyverszüneti bizottság vasárnap reggel 11 órakor tartotta meg ülését a Nassauerhof szállodában. A francia és a német megbízottak kölcsönösen bemutatkoztak, majd

Stuelpnagel tábornok, a bizottság elnöke, megnyitotta az ülést. A bizottság célja a német-francia egyezmény meg határozott pontjainak végrehajtása.

Mussolini szemleutja

Róma, julius 1. (Rador.) A Stefani jelenti a vasárnapi hadműveletek szinteréről: A Duce meglátogatta a keleti frontot Badoglio marsall kíséretében. Mussolini látogatást tett a Maddalena erődítményben és annak környékén, ahol a lakosság meleg ünnepiásban részesítette. A Duce ezután l'Arca francia helységbe érkezett, ahol jelentést tették neki az olasz csapatok által végrehajtott bekerítési műveletről. Mussolini a Rosa folyó völgyén át tért vissza Rómába a lakosság és a csapatok ünneplései közepette. Szemleutjának végén a légiőrök tisztelgését fogadta egy olasz repülőtéren.

bombát dobtak le. A DNB hozzáfűzi, hogy a megállapítások szerint a bombák angol gyártmányok voltak.

EGY ÉVRE ÍTELTEK ALBOTEANUT

Bucuresti, julius 1. (Rador.) Victor Alboteanut, a propagandaminisztérium volt vezérigazgatóját, különböző visszaélések címén egy évi fogházra, vádlott társai közül Vasilescut hat havi, Mirceat pedig három havi fogházra ítélték és együttesen 660 ezer lej kártérítés megfizetésére kötelezték.

FELHIVAS AZ AUTÓTULAJDONOSOKHOZ

Felhívjuk a gépkocsi jármű tulajdonosokat, akiknek mozgósítás esetére rekvirálási parancsuk van, hogy gépkocsijaikkal azonnal jelentkezzenek a rekviráló bizottság előtt, amely a kolozsvári rendőrkveszturán működik. Azokat a gépkocsi tulajdonosokat, akik 1940 július 2-ig nem jelentkeznek a megjelölt helyen, hadbírószág elé utalják.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T.

UJ KELET Legújabb hírek

Internálják a közrend ellen vétőket

Szigoru záróra és csoportosulási tilalom. Felfüggesztették a közhivatalnokok szabadságát

Bucuresti, julius 1. Az államrend védelméről szóló 1938 április 15-ről keltezett törvény 88-ik szakaszának értelmében a belügyminisztérium elrendelte, hogy közülük táviratilag a belügyminisztériummal azon egyének neveit, akik az állambiztonság és a közrend elleni tevékenységet fejtenek ki, hogy a bűnösöket internálják.

Bucuresti, julius 1. (Rador.) Mihail Ghelmegeanu belügyminiszter az alábbi rendelkezéseket adta ki:

1. A nyilvános- és szórakozóhelyek éjjel 11 órakor kötelesek zárni.
2. Tilos négy személynél többnek az uccán való csoportosulása.
3. Végérvényesen bezártnak azok a nyilvános helyek, ahol a közbiztonságra valamint az államvédelmére fenyegető híreket terjesztenek.
4. Tilos bármilyen összejövetelt tartani katonai hatóságok előzetes engedélye nélkül.

5. Idegen személyek elszállítását azonnal jelenteni kell a rendőrségnek.

6. A rendőrhatalóságok megbízást kapnak arra, hogy megfelelő intézkedéseket fogjanak azonosítani a fentiek végrehajtására.

Bucuresti, julius 1. (Rador.) A miniszterelnökség közteszövegére hozza, hogy a minisztertanács 1940 június 1-ről keltezett 1599. számú naplójával felfüggesztették az összes közhivatalnokok szabadságát. A szabadságok tartoznak azonnal jelentkezni hivatalaikban. Ugyanakkor 1940 június elsejei kezdettel a következőképp határozták meg a közhivatali munkarendjét: munkanapokon 9 és 13 és 16 és 19 órák között, vasár- és ünnepnapok kivételével. A speciális szolgálatok (CFR, posta, stb.) hivatalnokainak munkarendjét a törvények és a különleges rendelkezések szabják meg.

A Nemzet Pártjának felhívása az ország lakosságához

Bucuresti, julius 1. (Rador.) Urdareanu, a Nemzet Pártjának vezérkari főnöke és Victor Moldovan főtitkár az alábbi felhívást intézték az ország lakosságához:

ROMÁNOK!

A román nemzet egységét kegyetlen megpróbáltatás érte. Ez a megpróbáltatás távol attól, hogy legyűrjön bennünket, lelkünkben kemény elszántságot ébreszt, hogy szabadon éljünk, hogy szoros egységben éljünk meg román szolidaritásunk érzését, amelynek értelme megrázóbb számunkra, mint bármikor. Szükségtelen ma román szolidaritásról beszélni. Beszarábiai és bukovinai testvéreink szenvedése miatt ejtett könnyeink, a földjükről, a nagy vajdák sírja mellől a temetőik mellől, amelyekben román nemzedékek százai pihennek, elzötték szomorú menete egyetlen csepp vérében, egyetlen elhatározásban egyesített bennünket, a veszély pedig, amely más országrészek és más határokon leselkedik reánk, kinyitotta szemünket és a valóságra ébresztett bennünket. Nem lehetünk sorsunk kormányosai, ha nem leszünk szorosan egységesek a román szolidaritás érzésében.

ROMÁNOK!

E zavaros idők kegyetlen fergetegében öfel sége a király egész tetterejével, egész áldozatkészségével, egész bölcsességével nagy gondjainknak szentelte magát és éjszakákon keresztül dolgozott, kutatott és gondolkodott, hogy áthatoljon a reánk borult sötétségben és hogy megvilágítsa azt az utat, amelyen holnap haladnunk kell. Az óriási román szenvedés fölött a király felemelte elszánt akaratunk zászlaját, hogy szembeszálljunk a viharokkal és nemzeti szabadságaink teljében éljünk. Amíg ez a zászló magasan lobog az idők viharában, semmi sincs elveszve. Egyetlen kötelességünk, hogy egységesen sorakozzunk királyunk köré és hogy férfiasan bizodalommal nézzünk a jövőbe. Az egész hadsereg a kötelesség örsén áll. A román nép szíve helyén van, itéletünk világos, bölcsességünk nyugodtan uralkodik fájdalmaink és vágyaink fölött. Nem félünk a haláltól, nem riaszt meg bennünket semmi. Ennyi elég számunkra.

ROMÁNOK!

A Nemzet Pártja késelem nélkül soraiba hív benneteket. Hozzátok magatokkal a ti hiteteket, a ti erőteket, érzéseket és lelkesedéseket. A nemzeti energia hatalmas urnáját kell színlül megöltönnünk mindannyiunk hozzájárulásából. Ebből az urnából áldozik a király. Ebből az urnából táplálkoznak mai és holnapi eszményeink. Az egész román nép má tól kezdve a nemzet pártján keresztül fog élni. A nemzet pártján acélozódik meg harci készsége és védelmi elszántsága, a nemzet pártja fogja történelmének rendelkezésére bo-

csátani azt a vért, ami a nemzet jövőjének megeremeléséhez szükséges. A Nemzet Pártjának fogamzik majd meg az új, egyetlen és egyedül, jó és rossz századok, szenvedések és örömeik fölött diadalmaszkodó örök román szellem. A Nemzet Pártjának fog növekedni óriási lángolással a román nemzet sorsának tüze. A Nemzet Pártjának fog égni és elemésződni dácóromán lelkünk kováját, ugyanakkor az eszmének szolgálatában, amelyért szüleink és közlülünk is annyian életüket áldozták: a román nemzeti egységért.

ROMÁNOK!

Fel a fejekkel, változtassátok a fájdalmat szilárdossággá. Ne kételkedjétek és ne legyetek kishitűek. Bizzatok a királyban és önmagatokban, teljesítsétek kötelességeket tökéletesen, bátor és igaz emberek méltóan. A román zászló redői alatt kiálljatok minden erő-tökből: **Éljen a király! Éljen Románia!**

A Nemzet Pártjának vezérkari főnöke:

ERNEST URDAREANU
VICTOR MOLDOVAN, főtitkár.

A nagyvezérkar kommunikéje 1940. július elsejéről

BUCURESTI, julius 1. (Rador.) *Július elsején Beszarábia kiürítési műveletei az előzetesen megállapított terv szerint folytak a következő vonalig: Nord-Zeletin, Nord-Ciudei, Adancata, Poieni, Binauti, Brinceni, Edinita, Recea, Chisca, Reimi, Calaras, Ciuciueni, Romanesti, Laleul Chitai.*

Azokon a helyeken, ahol csapatainknak a szovjetcsapatok gyorsított egységei által való elhagyása folytán incidensek fordultak elő, ezeket általában kielégítő módon intézték el a két ország katonai vezetői között folytatott tárgyalások eredményeképpen.

A svéd külügyi államtitkár Moszkvában

Moszkva, julius 1. (Rador.) A Tass iroda jelentése szerint Bogner helyettes svéd külügyminiszter szombaton Moszkvába érkezett.

A SZOVJET A BEKÉS MEGOLDASROL

Moszkva, julius 1. (Rador.) A Tass ügynökség hivatalos közleményét továbbít, amely kimeli, hogy a szovjetunió békés módszerekkel él a viszályok elintézésében. Beszarábia ügye kölcsönös megegyezés alapján intéződtől el, ami az igazi béke alapját veti meg.

Holnap ül össze a parlament

BUCURESTI, julius 1. (Rador.) A képviselőház és szenátus július 3-án, szerdán délután 4 órakor együttes gyűlést tart. A parlament együttes külpolitikai bizottsága kedden délután 4 órakor ülésezik.

Hivatalos jelentés a galaci incidensekről

Bucuresti, julius 1. (Rador.) Bizonyos Galacra történt incidensekkel kapcsolatban a belügyminisztérium a következőket közli:

„Kétezer munkásból álló csoport várakozott tegnap este katonai őrizet alatt a galaci állomáson arra, hogy kivánságuknak megfelelően Beszarábiába utazzanak. Néhányan közülük felláztak, mert nem bocsátották azonnal rendelkezésükre a vasuti szerelvényt, megkísérelték kitörni az őrizet alól. Megál-

lásra szólították fel őket, mire fegyverrel válaszoltak. Több halott van. Letartóztatások történtek. Az őrség két katonát és egy detektívet veszített. A rendet rövid idő múltán helyreállították és az állomást kiürítették.

Ugyancsak a belügyminisztérium közli, hogy Beszarábia és Észak-Bukovina kiürítése programszerűen és a kiadott utasításoknak megfelelően folyik.

Szigoru intézkedések a beszarábiai és bukovinai menekültek kiuzsorázásának megakadályozására

BUCURESTI, julius 1. (Rador.) *Az üzérkedés megfékezésére alakult főbizottság közli: Tekintettel azokra a körülményekre, melyek Beszarábia és Bukovina lakosságának nagyrészt megfosztották megélhetési lehetőségétől, felszólítjuk az összes olyan ellenőrző szerveket, amelyek az üzérkedés megfékezése érdekében tevékenykednek, hogy kettőzött erőfeszítéssel igyekezzenek megvédeni ezt a szerencsétlen lakosságot attól, hogy kapzsi kereskedők áldozataivá váljanak. A becsület és emberségesség érzete arra kötelez bennünket, hogy ne sajnáljunk semmilyen áldozatot fajtestvéreink megvédésére, akiket a sors a vándorlás, sőt éhség útjaira vetett. Az ellenőrző szerveket az üzérkedési hivatalokat és a nemzeti gárdák bajtársait felkérjük, hogy a legszigorúbb intézkedéseket fogadják a törvényes rendelkezések betartására ott, ahol erre szükség fog mutatkozni.*

Nemzet Pártja gárdáinak főparancsnoka.

Weygand tábornok Szíriába utazott

Mussolini a fronton

RÓMA, julius 1. (Rador.) *Weygand tábornokot Szíriába küldték, hogy ellenőrizze a közelkeleti francia hadsereg fegyverletételét. A német távirati iroda tudni véli, hogy Weygand tábornok utja az angol-francia feszültség következtében való szükségessé. A keleti francia hadsereg leszerelése súlyos csalódot okozott az angol kormány számára, miután ezzel 130 ezer katonát vesztenek el. Anglia igyekezik fog Szíriát az angol világbirodalomhoz csatolni, mert ellenkező esetben igen nehéz helyzetbe kerülhet.*

RABAT, julius 1. (Rador.) *A Havas jelenti: Nogues tábornok Rabatba érkezett ahol 24 órát időzött. Meglátogatta a szultánt és tárgyalta a helyi hatóságok vezetőivel.*

Összeült a fegyverszüneti bizottság

Wiesbaden, julius 1. (Rador.) A fegyverszüneti bizottság vasárnap reggel 11 órakor tartotta meg ülését a Nassauerhof szállodában. A francia és a német megbízottak kölcsönösen bemutatkoztak, majd

Stuelpnagel tábornok, a bizottság elnöke, megnyitotta az ülést. A bizottság célja a német-francia egyezmény meg határozott pontjainak végrehajtása.

Mussolini szemleutja

Róma, julius 1. (Rador.) A Stefani jelenti a vasárnapi hadműveletek színteréről: A Duce meglátogatta a keleti frontot Badoglio marsall kíséretében. Mussolini látogatást tett a Maddalena erődítményben és annak környékén, ahol a lakosság meleg ünnepiásban részesítette. A Duce ezután l'Ars francia helységbe érkezett, ahol jelentést tett neki az olasz csapatok által végrehajtott bekerítési műveletről. Mussolini a Rosa folyó völgyén át tért vissza Rómába a lakosság és a csapatok ünneplései közepette. Szemleutjának végén a légierők tisztelgését fogadta egy olasz repülőtéren.

bombát dobtak le. A DNB hozzáfűzi, hogy a megállapítások szerint a bombák angol gyártmányok voltak.

EGY ÉVRE ITELTÉK ALBOTEANUT

Bucuresti, julius 1. (Rador.) Victor Alboteanu, a propagandaminisztérium volt vezérigazgatóját, különböző visszaélések címén egy évi fogházra, vádlott társal közül Vasilescu hat havi, Mircea pedig három havi fogházra ítélték és együttesen 660 ezer lej kártérítés megfizetésére kötelezték.

FELHIVAS AZ AUTÓTULAJDONOSOKHOZ

Felhívjuk a gépkocsi jármű tulajdonosokat, akiknek mogósítás esetére rekvirálás parancsuk van, hogy gépkocsijaikkal azonnal jelentkezzenek a rekviráló bizottság előtt, amely a kolozsvári rendőrkészletük működik. Azokat a gépkocsi tulajdonosokat, akik 1940 július 2-ig nem jelentkeznek a megjelölt helyen, hadbírság elé utalják.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T.

Hamis

A történelem tak bűnösök és szidók, akik ké elvesztése óta történelemnek, pót tanultuk m vink ebben a ján. Am azok nemi megrázk. jén olvastak a ki p próbát a t távlata sok ha Lapunk tegna a külföldi forr amelyek a buk szállítás kapcsán tartásáról terve hogy a főváros ezeket a külföldi ez verzióknak és hatás a lelki és nak eme nehé. A Curenul t zott a következő „Vasárnap es relvény indult e relvényen ezer 2 Remiben felfeg CFR közegéit vonatáinak moz leszállították a Egy menekült fegyvertűz alá v törtött állkapesu tő mégis tovább Ugyanebben „Felhívás a rom biakat írja: „A zsidók lev ug Beszarábiát miért is lenné: ságnak ez a me Ami azonban rázza nyugtalan a románokhoz, káló magatartás siettek, hogy o kosság spontán A galiciái lep én egy nagyon tok belső zavar román lakosság súlyos méreteket Bármilyen bel gítését idézheti bñjék, a román és utasítsák vis augusztus hónap ságot a legmess zottságunkról; gunkat abból t körülmények ké Rendet és ny A hatóságok jelszék kötelese Egyetlen ma zsidó provokálás Ne feledjük é fenziva rémület várja — és hog olajbeszerzési ké A cél tehát v pusztítása. Az első előké maradt: nem t nak — így tehá pusztította el a manóver nem lé gások és polgári meghusítsuk, a akik nyugalmuk provokálást. Az idő nemso Egy szót végül akik képesek ar kéjek mai tragl ges fejfel tud napra. Arra a „holna kézeleg... Nebo a fogcsikorgató, napja legyen az! Az okosak fék ták itélkező kép

Telefon: 1
ROMÁNIA
LEUPOSTA